

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, tanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

krat,

Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek, rač. Ljubljana 15.621.

Št. 69

Ljubljana, sredi, dne 25. marca 1931

Leto II.

Dr. Ritter,

direktor v nemškem zunanjem ministrstvu, ki
je skupno z ministrom Curtiusom vodil za
Nemčijo pogajanja za carinsko unijo z Avstrijo.

Seja komisije za Panevropo

Pariz, 24. marca. AA. Pod predsedstvom fran-
coskega ministra zunanjih zadev g. Brianda je
podobor komisije za evropska vprašanja imel
danes dopoldne ob 11. sejo. Briand je imel govor
ki je z njim otvoril sejo. Navzoči so bili dele-
gati 11 držav, med njimi Henderson, Zaleski,
Motta in drugi.

Henderson v Parizu

Pariz, 24. marca. AA. Sredi je prispel semkaj
angleški zunanji minister Henderson. Davi je
imel dolgo konferenco s francoskim zunanjim
ministrom Briandom. Menijo, da sta državnik
razpravljala o nemško-avstrijskem carinskem
sporazumu.

Ogrski zunanji minister v Rimu

Rim, 24. marca. AA. Sredi je minister za zu-
nanje zadeve Grandi priredil večerjo v čast
ogrskemu ministru za zunanje zadeve grofa Ka-
rolyja. Večerje so se udeležili tudi minister
za poljedelstvo, predsednik poslanske zbornice in
drugi.

Odhod maršala Pilsudskega z Madeire

Varšava, 24. marca. AA. Pat poroča: Maršal
Pilsudski je včeraj zapustil Funchal in se odpe-
ljal na poljskem rušilcu.

Italijanski korak proti molitvam na Dunaju

Dunaj, 24. marca. d. Kakor znano, se je 19.
t. m. v dunajski pavlanski cerkvi darovala maša
z molitvami za slovanske manjšine v Italiji.
Maše so prvič demostativno udeležile tudi
dunajske južno-tirolske organizacije in njih
voditelj. Znani ater Innerkofler je daroval ma-
šo. Naknadno se je ugotovilo, da je italijanski
poslanik na Dunaju posredoval pri zunanjem
ministru dr. Schobru, da bi ta prepovedal ma-
šo. Dr. Schober pa je moral vsako intervencijo
odkloniti, češ da se ne vmešava v cerkvene
zadeve.

S sej nemškega parlamenta

Berlin, 24. marca. AA. Nemški parlament je
sprejel socialno - demokratski predlog, naj se
davek na tanijsme članov upravnih odborov
industrijskih podjetij poviša z 10% na 20%.
Dalje je odbil komunističen predlog, naj se
izreče finančnemu ministru nezaupnica. Na kon-
cu je več narodnih poslancev Hitlerjeve stran-
ke predal sodišču.

Mednarodna velerazstava v Bruslju

eBograd, 23. marca. AA. Zavod za pospeševa-
nje zunanje trgovine sporoča, da bo v Bruslju
od 8. do 22. aprila mednarodna trgovinska ve-
lerazstava s sejmom. Interesenti dobe pojasnila
v informacijsko - komercialnem oddelku za-
voda pod št. 5514.

Blage obsodbe španskih puntarjev

Madrid, 24. marca. AA. Vrhovno vojaško so-
dišče je obsodilo Alcala Zamoro in tovariše na
pogovno 6 mesečno ječo. Sodišče se je prepričalo,
da ni šlo za zaroto in vojaški prevrat, marveč,
da so obtoženci samo kršili disciplino s tem, da
so hujskali vojske k nepokorščini.

Madrid, 24. marca. AA. Republikanski krogi
so priredili svojemu voditelju Zamorri in nje-
govim tovaršem, ki so jih danes izpustili, navdu-
šen sprejem.

Vojaški guverner v Saragosi je znižal večino
zapornih kazni, na katere so bili obsojeni ude-
leženci vojaškega upora v Jaci. Kazni so zni-
žali iz političnih ozirrov.

Po objavi avstrijsko-nemškega sporazuma

Francoska vlada bo energično nastopila proti carinski zvezi in eventuelno predložila vse vprašanje Društvu narodov - Možnost slabih posledic za uspeh razorožitvene konference - Resne italijanske bojazni - Stališče drugih držav

Pariz, 24. marca. n. Parlamentarni krogi na-
meravajo na javni seji parlamenta zahtevati
pojasnil o avstrijsko-nemškem sporazumu. Ne-
kateri poslanci hočejo, da pride to vprašanje
na dnevni red sej parlamenta še pred veliko-
nočnimi počitnicami. Danes je bil tisk nekoliko
pomirjen in je v stvarnejšem tonu komentiral
nemško-avstrijski sporazum. Tisk pravi, da so
Avstriji in Nemci kršili nele določbe medna-
rodnih pogodb, temveč tudi ženevski protokol
iz leta 1922 in da je njihova pogodba nasprot-
na duhu Društva narodov in evropske unije.
»Matine« pravi, da bo to stališče zavzela fran-
coska vlada in ga sporočila tudi Berlinu in Du-
naju. Jules Sauerwein piše, da je isto stališče
zavzel tudi tajnik zunanjega ministrstva Ber-
thelot in da ga je že izrazil napram nemškemu
poslaniku v Parizu von Hoeschu.

»Matine« poroča, da je Briand naročil fran-
coskemu poslaniku na Dunaju Claudelu, da se
takoj vrne na svoje službeno mesto in da pri-
čne razgovore z zastopniki avstrijske vlade. V
»Echo de Paris« piše Pertinax povodom snoč-
nje seje francoske vlade, da je vlada takoj
ugotovila nevarnost avstrijsko-nemškega proto-
kola in da je sklenila reagirati na primeren
način. Dovolj bo, da se odpovedo krediti av-
strijskemu in nemškemu gospodarstvu. V »Po-
pulaire« meni Leon Blum to-le: »Razorožite se,
pa ne bo nobenega strahu več pred priklju-
čitvijo. Baš zaradi tega, ker Evropa ni razoro-
žena, obstaja nevarnost priključitve Avstrije k
Nemčiji. Bolje bi bilo, da bi Avstrija in Nem-
čija z diplomatskimi sredstvi dosegli svoje na-
mene.« »Républicain« pravi, da so se včasih ši-
rile govorice o odstranitvi carinske meje med
Francijo in Belgijo. To bi bilo pomenilo zmago
Evrope. Če bi Madjarska vstopila v nemško-av-
strijski blok, bi bilo tem boljše. Praga je pro-
testirala v Parizu, a še najbolje bi bilo, da bi se
Francija in Nemčija sporazumeli.

Pariz, 24. marca. AA. Francosko javno mne-
nje je zelo razburjeno zaradi nemško-avstrij-
skega carinskega sporazuma. Politični krogi
menijo, da je to povzročila Nemčija, ki je po
nepotrebnem sklenila ta sporazum v največji
tajnosti. S tem je bil ustvarjen položaj, ki bi
postal v predvojnem času nevaren. Sedaj pa
obstoja organizacija, ki bo razpravljala o tem
dogodku in sklepala, ali je sporazum v skladu
z obveznostmi Avstrije do drugih držav. Ven-
dar spor o tem vprašanju ne bo olajšal dela
svetovne razorožitvene konference, ki se sestane
drugo leto. Neprijetno je, da se je to zgodilo
v trenutku, ko se je zdelo, da je francosko-ita-
lijanski pomorski dogovor izboljšal položaj v
Evropi.

Dunaj, 24. marca. d. Po pariških vesteh, ki
so prispale na Dunaj, se v francoskem zuna-
njem uradu zaostrojuje opozicija proti avstrijsko-
nemški carinski pogodbi. Ze iz včerajšnjega ur-
adnega komunikeja o seji ministrskega sveta
se da razločno videti razočaranje zaradi načina
postopanja nemške in avstrijske vlade. Inspi-
rirani časopisni članki pa gredo še dalje. »Ex-
celsior« hoče danes vedeti, da bo Francija na
Dunaju in v Berlinu v svo energijo zahtevala,
da se obe vladi odpovedata projektu carinske
zveze. »Petit Parisien« pristavlja, da se bo tu-
di Italija, katere držanje se ni zdelo jasno, in
seveda tudi Mala antanta z svo močjo in ener-
gijo pridružiti tej akciji. Baje so odločeni ne
čakati morebiti dva meseca do majskega zasa-
danja paneropske komisije, temveč nastopiti ta-
koj s pretnjo finančnih in gospodarskih repre-
salij. V splošnem je kampanja pariškega tiska
vedno ožnejša. Tudi levičarski tisk se je da-
nes priključil zboru protestirajočih, vsaj toliko,
da odkrito graja tajnostnost dunajskih in ber-
linskih pogajanj.

London, 24. marca. AA. Angleško časopisje
in politični krogi priznavajo, da pomeni carin-
ska zveza med Avstrijo in Nemčijo dokajšnjo
senzacijo. O vprašanju so načeli prav živahne
diplomatske diskusije, ki se jih udeležujejo za-
stopniki evropskih držav v Londonu. Posebno
pogosti so razgovori med francoskim poslani-
kom v Londonu in angleškim ministrstvom za
zunanje zadeve.

London, 24. marca. AA. »Manchester Guar-
dian« pozdravlja avstrijsko-nemški carinski spo-
razum, češ da bo dal priliko za debato o sploš-
nem znižanju carin. List se ne pridružuje fran-
coskemu stališču ter pravi, da ne vidi v tem
sporazumu kršitve suverenitete. Londonski do-
pisnik tega lista pravi, da je angleška zunanja
politika polagoma dosegla, da se je pripravilo

ugodno ozračje za prihodnjo svetovno razoro-
žitveno konferenco. Francosko-italijanski po-
morski sporazum je velik korak naprej na tej
poti. Naravno pa je, da se bodo prizadete vlade
vprašale, ali bo avstrijsko-nemški carinski spo-
razum škodil ali pa pomagal svetovni razoroži-
tveni konferenci. Dokler ne bodo znane po-
drobnosti sporazuma, se ne bo moglo odgovo-
riti na to vprašanje.

Rim, 24. marca. n. Zadržanje fašistovskega
tiska napram nemško-avstrijski gospodarski in
carinski pogodbi še vedno ni zavzelo nikake
določene oblike. Zanimivo je, da se listi iz-
ogibljajo jasne besede. Tudi o skupni demarši
velikih sil in Češkoslovaške na Dunaju niso
zavzeli nikakega stališča. O tej demarši objavl-
jajo le več ali manj dolga poročila. Poslaniki
Italije, Francije in Češkoslovaške so posetili dr.
Schoberja in francoski ter češkoslovaški posla-
nik sta izročila avstrijskemu zunanjemu mini-
stru noto ter tako opozorila avstrijsko vlado, da
mora biti vsebina pogodbe v skladu s prevze-
timi gospodarskimi obvezami in določbami mi-
rovne pogodbe ter paktom o Društvu narodov.
Politični krogi menijo, da je bil ton demarše
protestnega značaja. Zastopnika Italije in Ve-
like Britanije pa sta zahtevala točnih informa-
cij o vsebini te pogodbe.

»Giornale d'Italia« poroča, da so zastopniki
Italije, Francije in Češkoslovaške naglasili po-
trebo, da bo sporazum v skladu z internacio-
nalnimi pogodbami in obvezami, ki jih je Nem-
čija sprejela. Neki drugi list konstatira posled-
ice, ki jih bo imel avstrijsko-nemški gospo-
darski sporazum. Če se določijo enotni carinski
tarifi in če pade carinska meja med Avstrijo
in Nemčijo, se bo velika konkurenca med nem-
škimi pristanišči ter Benetkami in Trstom še
vse bolj poostрила. Z novim carinskim režimom
bo dana avstrijskemu izvozu prilika, da krene
skozi nemške luke. Pa tudi politični značaj av-
strijsko-nemške pogodbe ne daje upanja, da bo
pogodba v kakršnemkoli oziru koristila sred-
njeevropskim sosedom obeh pogodbenih držav.

Bukarešta, 24. marca. AA. Romunski ministr-
ski svet je pooblastil romunskega poslanika v
Berlinu in na Dunaju, naj izjavi vladam, pri
katerih sta akreditirana, da je Romunija naklo-
njen preferenčnim pogodbam in krajevnim ca-
rinskim in trgovinskim sporazumom, v kolikor
ne kršijo obstoječih mirovnih pogodb.

Bukarešta, 24. marca. n. Pod vodstvom mini-
strskega predsednika Mironescuja je bila seja
ministrskega sveta. Mironescu je izjavil, da je
dobil potrebne informacije od romunskega po-
slanika na Dunaju o nemško-avstrijski carinski
uniji. Romunska vlada ne bo izrazila svojega
mnenja vse dotlej, dokler ne bo uradno obve-
stilo o tem sporazumu. Danes je »Cuventul«
poročal, da bo romunska vlada odpoklicala svo-
ja poslanika iz Berlina in z Dunaja, ker nista
vlade pravočasno obvestila o sklenitvi carinske
unije med Avstrijo in Nemčijo. »Universul«
pravi, da je carinska unija utrdila politični pre-
stiz Nemčije v mednarodno-političnem življenju.
Če bodo uveljavili sporazum, bo Avstrija doela
izgubila svojo nezavisnost. Madjarska pa se bo
morala pridružiti k tej uniji, ker bi sicer pro-
padla. List poziva Malo antanto, naj štiti ravno-
težje v Srednji Evropi in status quo. Končno
očita list vladi, da še ni zavzela svojega sta-
lišča, ter jo poziva, naj protestira proti temu
sporazumu, ker bi njeno pasivno zadržanje ško-
dilo Romuniji.

Budimpešta, 24. marca. n. Madjarski gospo-
darski in politični krogi na različne načine ko-
mentirajo nemško-avstrijski sporazum. Madjar-
ska vlada je odredila prekinitev gospodarskih
pogajanj z Avstrijo. Javnost pa še ne ve, kak-
šno stališče je budimpeštanska vlada zavzela
napram pogodbi sami. Včeraj so bili vsi gospo-
darski krogi zelo razburjeni. Prav takšno raz-
burjenje je bilo opaziti v gospodarskih minist-
stvih in tudi v predsedništvu vlade. »Az-Est«
prinaša pod naslovom »Pazite, Madjari!« uvodni
članek, v katerem pravi, da je vprašanje av-
strijsko-nemškega sporazuma vse bolj važno,
nego je bilo pred vojno vprašanje dualizma in
skupnih avstrijskih in madjarskih carinskih mej.
»Esti Kurier« pravi, da smatrajo gospo-
darski krogi, da je to najvažnejši dogodek v
tekočem letu. Madjarska vlada meni, da bo do-
segla povoljno rešitev vprašanja gospodarski
odnošajev med Avstrijo in Madjarsko. Verjetno
pa je, da se bo priključila avstrijsko-nemški
gospodarski zvezi.

Haag, 24. marca. AA. Nizozemsko časopisje
simpatično komentira carinski sporazum med
Avstrijo in Nemčijo. »Telegraph« meni, da je ta
dogovor eden najvažnejših dogodkov po svetov-
ni vojni. »Vaderland« pravi, da sta Avstrija in
Nemčija sklenili carinski dogovor, ker se je
ponesrečila konferenca za carinsko premirje.

Praga, 24. marca. d. Avstrijski podkancelar
dr. Schober se je danes na potu v Dresden ve-
ljal skozi Prago. Na postaji ga je pozdravil av-
strijski poslanik dr. Marek, s katerim je imel
daljši razgovor. Dr. Schober je prosil poslanika,
naj dr. Beneš izroči njegova priporočila.

Praga, 24. marca. d. Na današnji seji senata
so zastopniki čeških koalicijskih strank stavili
na zunanega ministra interpelacijo o avstrijsko-
nemškem carinskem dogovoru. Interpelanti so
prosili zunanega ministra, naj jim v kratkem
sporoči, kakšno stališče zavzema češkoslovaška
vlada k temu dogodku in kako hoče nastopiti,
da zaščiti pravične pravne in gospodarske in-
terese češkoslovaške republike in njenih prija-
teljev in zaveznikov.

Praga, 24. marca. d. »Pravo Lidu«, organ če-
škoslovaške socialne demokracije, piše med
drugim: »Za države Male antante naj bi bil
nemško-avstrijski poskus spodbuda za pogaja-
nja o sklenitvi podobnih medsebojnih regio-
nalnih dogovorov, kar že sicer izhaja iz pojma
gospodarske antante. Težko je mogoče, da bi
se Češkoslovaška prva prijavila k nemško-av-
strijski carinski zvezi, mogoče pa je, da iz tega
napravi koristno orodje zase in za Briandov
načrt združenih držav evropskih. Zagrabimo
priliko in prilagodimo nemško-avstrijski po-
skuš naši podobi. Prilika za to je dana.

Dunaj, 24. marca. d. Zunanji minister dr.
Schober se je vrnil danes dopoldne iz Dresde-
na, kjer je, kakor znano, imel včeraj predava-
nje, in je zopet začel z razgovori v zadevi av-
strijsko-nemške carinske zveze.

Dunaj, 24. marca. d. Pravijo, da bo avstrij-
ska vlada v kratkem času odpovedala trgovin-
ske pogodbe s Češkoslovaško, Jugoslavijo in
Madjarsko.

Vsebina sporazuma

Dunaj, 24. marca. r. Danes je bilo objavljeno
uradno besedilo načrta carinskega sporazuma
med Nemčijo in Avstrijo.

Besedilo obsega dvanaest poglavij. V prvem
poglavju je rečeno, da ima služiti pogodba kot
začetek uvajanja novega gospodarskega reda v
Evropi počim regionalnih pogodb ob popolnem
varovanju državne neodvisnosti obeh strank.
Obe državi se obvezujeta, da začeta z vsako
drugo državo takoj pogajanja za sklenitev sli-
čne pogodbe, če dotična država izrazi tozadevno
željo.

Poglavja II.—VIII. vsebujejo načela bodoče
ureditve carinskih odnošajev med obema drža-
vama. Ta načela so sledeča: enotna carinska za-
konodaja na obeh carinskih ozemljih, ki se ne
bo mogla spreminjati brez predhodnega spo-
razuma med obema vladama, trgovina med
Nemčijo in Avstrijo bo prosta vsake uvozne in
izvozne carine; obe vladi se bosta sporazumeli
glede ureditve vprašanja poslovnega davka in
monopolov, carinska uprava bo v vsaki izmed
obeh držav samostojna, dohodki od carin se
bodo razdelili med obe državi po posebnem
ključu, ki se določi, ter tudi bosta obe vladi
gledali, da ostanejo zastavne pravice na carin-
skih dohodkih nedotaknjene; med obema dr-
žavama se v bodoče odpravi vsaka prepoved
uvoza, izvoza in tranzita.

Poglavja IX. in X. govorita o trgovinskih po-
godbah z drugimi državami. Obe državi ohran-
ita pravico sklepati trgovinske pogodbe z dru-
gimi državami; kolikor bo to mogoče, se bosta
Avstrija in Nemčija skupno pogajali o sklepa-
nju trgovinskih pogodb z drugimi državami.
Tudi v teh slučajih pa bosta Nemčija in Avstrija
sklenili vsaka svojo ločeno pogodbo in jo ločeno
ratificirali. Glede sedaj obstoječih trgovinskih
pogodb se obe državi obvezujeta, da bosta gle-
dali, da se spravijo v soglasje z novo pogodbo.

Zadnji dve poglavji XI. in XII. predvidevata
ustanovitev razsodišča, ki naj bi omogočalo
gladko izvajanje pogodb, ni pa modalitete za
odpoved pogodbe z ene ali druge strani. Na-
čelno je določeno v tem pogledu, da bosta imeli
obe državi pravico odpovedati pogodbo na eno
leto v kateremkoli hipu; le prva pogodba se
bo smela odpovedati šele po treh letih. Vsaka
odpoved se mora izvršiti le na podlagi poseb-
nega tozadevnega zakona odpovedujoče države.

Nemški nauk

Naj ima kdo o napovedani avstrijsko-nemški uniji to ali drugo mnenje, mora vendarle priznati, da so se s to pogodbo Nemci zopet enkrat izkazali kot odlični nacionalisti. Po mnenju Nemcev je v njih nacionalnem interesu, da pride do priključitve Avstrije k Nemčiji in temu interesu so podredili vse druge. Naj bodo proti tej priključitvi mednarodne pogodbe, naj izzove priključitev še tako silen odpor tujine, Nemci so vseno za in se počasi in dosledno približujejo svojemu cilju. Še bolj pa se vidi ta nacionalizem na avstrijski strani. Nobenega dvoma ni, da mora Avstrija od carinske unije z vesilom Nemčijo v gospodarskem pogledu samo zgubiti, se je kljub temu Avstrija izrekla za unijo, ker ji je bil nemški nacionalni interes važnejši, ko lokalni gospodarski. Za napredek naroda vse žrtve, tudi tako bi mogli označiti pomen napovedane carinske unije in v tem je oni veliki nauk, ki velja zlasti za nas.

Kajti čas je, da tudi pri nas na vsej črti prodre nauk, da je treba za napredek naroda storiti vsako žrtv. Vedno znova in znova je treba to poudarjati, ker se še vedno vidi, kako nekateri podreajo nacionalne interese drugim. Samo to bi ti ljudje hoteli priznati kot nacionalno dobro, kar do celja ustreza njih posebnim željam. Če pa bi nacionalna misel zahtevala od njih še tako neznatno žrtv, pa so že čisto nesrečni in odklanjajo tako nacionalno misel. Pravzaprav je obstojalo vse naše povojno javno življenje v glavnem le v tem, da smo se vsi naravnost pedantično bali, da ne bi žrtvovali niti trohice svojih posebnosti, svojih tradicij in svojih navad. Vse naše ujedinenje je dejansko obstojalo le v strahu, da se ne bi preveč zjedini. Ta strah je povzročil, da smo si ostali vedno enako daleč in da ni prišlo do pravega zjedinenja niti v tem, kjer bi se moglo to zgoditi brez škode na posamezne individualitete. Kajti da je treba to varovati, da je treba ohraniti pestrost našega življenja, je že itak jasno, čeprav vsled tega res ni bilo treba ovirati onega naravnega razvoja, ki povdarja našo vedno večjo enotnost.

To se pa tudi ne bi smelo zgoditi, ker so nas veliki zunanji dogodki vedno znova opominjali, da smo le vsi skupaj nekaj, da pa je vsak zase od nas tako slabotna sila, ki se nikjer ne upošteva. In sedanja napoved avstrijsko-nemške carinske unije je zopet takšen velik zunanje-političen dogodek, je zopet nov nauk in opomin za nas. Velika Nemčija se čuti še preslabotno in se združuje zato z Avstrijo, da bi mogla tem uspešneje uveljaviti sebe v velikem svetu. Mi naj postanemo direktni sosedi te velike Nemčije in takoj je jasno, da je v tej novi situaciji velika in močna Jugoslavija sploh edina rešitev. In še Jugoslavija sama je preslaba in mora iskati opore pri drugih vzhodnih državah, da bo tako ves jugovzhod enotno branil svoje stališče.

V tej zunanji situaciji, ko se povsod pojavljajo prizadevanja za ustvaritev prvih velikih blokov, je strah tesnejšega zjedinenja že celo napačen. Vsi ti posebni lokalni oziri, so tako malenkostni, da postajajo že smešni. Ze celo pa postaja smešno to vedno vpraševanje, kateri bivši stranki je pripadal ta ali oni javni funkcionar. Mislimo, da prav posebno ni nikomur treba biti ponosen na svojo bivšo strankarsko pripadnost, ker ni bilo niti ene stranke, ki ga je včasih malo polomila. Važno je samo, če je kdo sposoben za svoje mesto, če zna opravljati svoje posle in če to zna, je mož na svojem mestu, pa naj je pripadal tej ali oni stranki.

Čas je že, da bi tudi naši ljudje enkrat spoznali, da smo v dobi, ko se pripravljajo veliki dogodki in da zato treba vršiti tudi velike priprave. Te priprave morajo imeti samo en cilj, da dvignejo naš narod na tako visoko organizacijo, da bo v napetem trenutku mogel uporabiti vse svoje sile. Čisto navadna rakova pot nazaj pa je, če se naj naše priprave vrše s tem ciljem, kakor da bi se že jutri pričeli po starem strankarskem principu zopet prerokati in zbadati. Za celoten razvoj naroda je tako vseno, če zmaga ta ali ona stranka, da je o tem sploh vsaka beseda odveč.

Gre za mnogo večje stvari, ko pa za lokalne, osebne in posebne interese, gre za splošno narodno, kakor to jasno kaže nemški nauk. Ta nauk naj ne bo pri nas brez učinka, da bomo tudi mi že enkrat sposobni in zmožni podrediti nacionalnemu interesu vse druge. To sposobnost in zmožnost pa bomo dosegli, kadar bomo znali složno delovati, kadar bomo v resnici delali v duhu 6. januarja. V slogi je moč! Nemci so to razumeli in čas je, da razumemo to tudi mi.

Resolucija avstrijskih socialnih demokratov

Najenergičnejše bodo podpirali poskus za uvedbo carinske unije

Dunaj, 24. marca. AA. Socialno-demokratska stranka avstrijske republike je včeraj izglasovala resolucijo, v kateri pravi glede avstrijsko-nemške carinske unije med drugim to-le:

Socialno demokratska stranka avstrijske republike je že na dan rojstva republike branila stališče, da avstrijska republika sama zase ne predstavlja gospodarskega telesa, ki bi bilo sposobno za življenje, 12 let izkustev pa so to stališče le še podkrepili. Tudi vprašanje brezposelnosti se more rešiti samo tako, da postane Avstrija del večjega gospodarskega telesa. Iz teh razlogov socialno-demokratska stranka re-

publike Avstrije pozdravlja poskus ustvaritve carinske unije med Nemčijo in Avstrijo in izjavlja, da bo najenergičnejše podpirala ta poskus. Vendar socialno-demokratska stranka želi, naj avstrijska vlada vodi nadaljnjo akcijo v tem vprašanju sporazumno s parlamentom. Razen tega izjavlja socialno-demokratska stranka republike Avstrije, da bo zastran tega vprašanja brezpogojno stopila v stike s socialno-demokratsko stranko v Nemčiji, z drugo delavsko internacionalo in s socialističnimi strankami Francije, Velike Britanije in Češkoslovaške.

Represalije tržaških fašistovskih dobrovoljcev

proti poslanici zagrebškega nadškofa in molitvam za versko svobodo Jugoslovanov v Italiji

Trst, 24. marca. V. Snoči je vodstvo dobrovoljcev iz Julijske Krajine in Dalmacije na svoji izredni seji sklenilo protestirati proti temu, da so se v mnogih jugoslovanskih mestih onečistili znaki Trsta, Gorice, Reke in Pule, ki so jih zanesli v cerkve. Da operajo »oskrunjenec« zastave od tega zmažeč, bodo priredili slovesno službo božjo v katedrali sv. Justa v Trstu. Te maše naj bi se udeležili tudi tržaški, gorški, pulski in reški potočarji v starinskih krojih.

Tržaška lista seveda hvalita to inicijativo fa-

šistovskih dobrovoljcev. »Popolo di Trieste« pravi med drugim, da k temu pozivu ni treba dodajati nikakega komentarja, pač pa je treba zabeležiti dve novici: »Studentje-begunci iz Julijske Krajine, ki jih okrog 300 študira na ljubljanski univerzi, so ustanovili »Društvo jugoslovanskih dijakov iz Julijske Krajine. Ban Dravske banovine je potrdil pravila tega društva.« In druga: »Na Dunaju bodo v kratkem zborovali zastopniki nemške in jugoslovanske manjšine iz Italije. Na zborovanje so povabili tudi delegate grške manjšine.«

Imenovanja v diplomatski službi

Beograd, 24. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog zastopnika ministra zunanjih zadev so s soglasjem predsednika ministrskega sveta postavljeni:

Dušan Tajić, tajnik poslanstva v Pragi v I-6, za tajnika zunanjega ministrstva v isti skupini in kategoriji;

dr. Milan Dominković, tajnik poslanstva v Budimpešti v I-6, za tajnika zunanjega ministrstva v isti skupini in kategoriji;

Sva Sposojević, tajnik zunanjega ministrstva v I-6, za konzula v Liliu, v isti skupini in kategoriji;

Dragan Božićević, tajnik zunanjega ministrstva v I-6, za konzula v Metzu v isti skupini in kategoriji.

Odlikovanja

Beograd, 24. marca. AA. V želji, da dokaže svoj kraljevsko naklonjenost, je Njegov Vel. čanstvo kralj odlikoval z redom sv. Save III. stopnje Krešimirja Baranovića, direktorja opere Narodnega gledališča v Zagrebu, z redom sv. Save V. razreda Draga Hrčica, člana opere Narodnega gledališča v Zagrebu, z redom sv. Save IV. razreda Dragutina Aranya, profesorja glasbene šole v Zagrebu, z redom sv. Save V. razreda Vladislava Miranovca, Milana Grafa in Humberta Fabijana, prof. glasbene šole v Zagrebu. Oprostili jih je obenem plačanja takse.

Beograd, 24. marca. AA. V želji, da dokaže svojo kraljevsko naklonjenost je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom Jugoslovanske krone V. razreda dr. Ivana Dukića, župnika v šestih pri Zagrebu. Obenem ga je oprostil plačanja takse.

Napredovanje v duhovniški službi

Beograd, 23. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministra pravde imenovan za kanonika stolnega kapitlja v Mariboru v I/5 Mihajlo Umek, tajnik ordinarijata v Mariboru, dozdaj v I/8.

Naša delegacija za rimsko agrarno konferenco

Beograd, 24. marca. AA. Na predlog trgovinskega ministra in v zvezi s sklepom ministrskega sveta glede zastopstva naše države na rimski agrarni konferenci ter sporazumno s kmetijskim ministrom so postavljeni za člane naše delegacije: univ. prof. dr. Milan Todorović, načelnik kmetijskega ministrstva dr. Velimir Stojković, načelnik trgovinskega ministrstva Milovan Pilja, šef odelka trgovinskega ministrstva dr. Milutin Bošković, direktor PAB Avgust Ninkić, generalni direktor Privilegirane izvoznice družbe Leo Gottlieb, upravnik glavne zveze srbskih poljedelskih zadrug Vojta Djordjević. Predsednik delegacije bo minister dr. Oton Frangeš.

Pravilnik o učiteljskih praktičnih izpitih

Beograd, 24. marca. AA. Na osnovi čl. 71 in 72 zakona o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929 je minister za prosveto predpisal pravilnik o polaganju praktičnih učiteljskih izpitov. Pravico na polaganje izpita imajo samo učitelji, ki delujejo na šoli že 20 mesecev in ki niso služili več kot 4 leta ter nimajo trikrat zaporedoma slabe ocene svojega dela. Izpiti se polagajo od 1. oktobra do 15. maja na za to določenem učiteljskem. Za Dravsko banovino sta določeni učiteljski v Ljubljani in Mariboru, za Savsko banovino pa v Zagrebu, Gospiću in Pakracu. Minister za prosveto more po potrebi imenovati tudi več komisij za polaganje izpita na istem učiteljskem. Izpit morejo kandidati polagati največ dvakrat. Po pravilu bodo polagali učitelji izpit na moškem, učiteljice pa na ženskem učiteljskem.

Pravilnik o umetnih sladilih

Beograd, 24. marca. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi čl. 7 zakona o prometu in kontroli umetnih sladil in sporazumno z notranjim, finančnim, trgovinskim, kmetijskim in prometnim ministrom predpisal pravilnik in izvajanje zakona o prometu in kontroli umetnih sladil (saharina).

Anketa o avtobusnem prometu

Beograd, 24. marca. I. Zaradi vedno bolj pogostih pritožb o davčni preobremenitvi avtobusnih podjetij v državi, se bo vršila na inicijativo Zveze avtobusnih podjetij in trgovinskega ministrstva dne 27. t. m. v Beogradu posebna anketa. Te ankete se bodo udeležili zastopniki gospodarskih ministrstev, gospodarskih organizacij in avtobusnih podjetij. Na anketi bodo razpravljali o sedanjem položaju avtobusnega prometa, o odstranjevanju njegovih zaprek in o pravičnem obdaruju avtobusnih podjetij. Odbor Zveze avtobusnih podjetij bo imel še nekaj pripravljalnih sej za to anketo v Beogradu.

Plačevanje davka na poslovni promet

Beograd, 24. marca. AA. V svrhu enotnega in pravičnega izvajanja zakona o skupnem davku na poslovni promet in uredbi o skupnem davku na poslovni promet glede predmetov, ki so podvrženi državnim trošarin, je finančni minister na predlog davčnega oddelka odredil, da se skupni davek na poslovni promet plačuje v zmislu čl. 15. zakona o tem davku istočasno z državno trošarino. Za posamezne trošarinske predmete je prepisan poseben način plačevanja skupnega davka in sicer za sladkor, kavo, pivo, vino, šampanjec ekstrakte, esence in eterična olja, likarje, konjak rum, za električne svetiljke, svetiljke, plin za razsvetljavo, plin za pogon motorjev, špirit, kvas, sadno in vinsko žganje, octeno kislino, sirovo nafto in ostanke predelane nafte.

Razpis zdravniške službe

Beograd, 24. marca. AA. Bolniški fond Direkcije Rečne Plovbe potrebuje zdravnika za zdravljenje članov fonda v Beogradu. Interesente dobe pogoje pri Direkciji Rečne plovbe. Ponudbe je treba poslati najkasneje do 15. aprila t. l.

Polovična vožnja

Beograd, 23. marca. AA. Prometno ministristvo je dovolilo polovično vožnjo na vseh državnih železnica in državnih parobrodih, ki velja za udeležence obnih zborov oblastnih zadrug za poljedelski kredit v Splitu in Zagrebu dne 28. t. m. v Beogradu in Cupriji pa 29. t. m. Udeleženci naj kupijo na obojni postaji cel listek, ki pa velja hkratu za vožnjo nazaj s potrdilom, da se je zbora udeležil. Vožnja ugodnost za prvi dve zadruzi traja do 28. t. m., za ostali pa do 1. aprila.

Ofertalna licitacija

Beograd, 24. marca. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da bo v neki sosednji državi 2. aprila t. l. ofertalna licitacija za 250.000 velikih in 150.000 malih kovinastih gumbov v vojaške svrhe. Informacije daje interesantom omenjeni zavod.

Tečaj za pobijanje raka

Beograd, 23. marca. AA. Jugoslovensko društvo za pobijanje raka priredi od 20. do 30. aprila t. l. tečaj za pobijanje raka. Predavali bodo z demonstracijami in z drugimi pomočmi univerzitetni profesorji in šefi oddelkov splošne državne bolnice v Beogradu. O tečaju je sestavljen podroben program. Predavatelji bodo obdelali vse aktualne strani tega vprašanja. Predavanja so prijavili univ. profesorji: Jovanović, Antić, Bogdanović, Stanković, Kostić, Joanović, Vulović, Djordjević, Savović, nadalje šefi oddelkov: Kon, Ristić, Janković, Poljo, Tajić, Plade, Milo Dragović. Predavanja bodo v zavodih medicinske fakultete, na klinikah in v posameznih oddelkih splošne državne bolnice v Beogradu. Tečaj bo brezplačen. Zdravniki, ki si ga žele udeležiti, naj se prijavijo tajniku društva univ. prof. Sahoviću, patološki inštitut, Beograd, šumadijska ulica 18. Prijave se sprejemajo do 19. aprila.

Chaplin na kosilu pri Briandu

Pariz, 23. marca. AA. Charlie Chaplin je bil danes popoldne pri g. Briandu. Francoski znanstvenik je svojega gosta zadržal pri intimnem kosilu.

Demokracija uprave

(Nastopno predavanje univ. doc. dr. J. Jurkoviča)

Sedaj se ne sme kratko odgovoriti: ustroj moderne države je tak, da nujno dela manjšino brezpredmetno. Kajti to je odgovor demokracije, nam pa gre zato, ali je ta odgovor pravičen. Da parlament kot institucija liberalizma ni bil zamišljen samo kot glasovalni lokal, je danes znano, na kaki vrednosti pa je osnovana demokracija? Kajti večina vendar ni nikaka vrednota! Izhodišče vseh zagovornikov demokracije je bila svoboda, vlada svobodnega naroda potom naroda. In prve demokracije so to svobodo svečano proglasile. Svoboda pa ni nekaj, kar bi se dalo šteti, češ, če nas ni svobodnih vseh slo, nas je pa osemdeset. Kako pa naj se zajamči svoboda manjšine? Kakšnega absolutističnega sredstva za to ni, sicer ga pa tudi treba ni. Kajti manjšina se bo pač težko pritoževala zoper to, da so zakoni strankarski, če so ustavni. Danes so ustave take, da so strankarski zakoni, če naj bodo skladni z ustavo, pač težko mogoči. Da se zaščiti manjšina, je potrebno ustavno sodišče. To sodišče pa ima pomen samo takrat, če se ustava ne spreminja lahko z navadno večino v parlamentu. Kjer so danes organizirana taka sodišča, so se dobro obnesla.

S tem je vsaj deloma premagan princip atomizacije: kajti kakor hitro je priznana manjšina v parlamentu, je s tem priznana možnost različnih prepričanj in različnih gospodarskih in kulturnih potreb. Če transponiramo to na popularizacijo uprave, se pravi: priznane so vse lokalne razliknosti, ki jih mora upoštevati država uprava. S tem je sicer manjšina zaščiteni in ustvarjen pogoj za popularizacijo uprave, ni pa s tem še dokazano, da ne bi parlamentarna manjšina navzlic temu politizirala v upravi. Pač tega niso ustavna sodišča danes nič posebno popularna in je znana tudi politizacija uprave, ki je izhajala od večinskih strank v parlamentu.

In ravno tukaj, pri politizaciji uprave s strani parlamentarne večine, se vidi, odkod izhaja zanašanje politike v upravo. Tukaj je jedro problema. To pa se vidi še-le sedaj, ko je demokracija zavladala, dokler je obstajala demokracija samo v teoriji, se to ni moglo videti. Kajti marksisterna hiba se pokaže še-le v praksi. Ta hiba obstoja v tem, da je francoska teorija narodne suverenosti podredila izvršno oblast zakonodajni in da ni teh oblasti ekviparirala, kakor se to narediti v Združenih državah. Zato pravi Lauriol, da je znak, da država še ni prebolela revolucijske krize, če voli predsednika države zakonodajno telo in ne narod. Ta trditve ni tako čudna, če se pomisli, da je moral n. pr. l. 1924. odstopiti predsednik francoske republike na zahtevo poslanske zbornice, daš je po besedah ustave neodgovoren. Samo tam, kjer sta zakonodajna in izvršna oblast enakopravni je izključena politizacija uprave.

Dobim pa je ustvarila severnoameriška demokracija na podlagi ideologije močno upravno oblast, nam kaže druga stara demokracija, to je angleška, ki ni bila nikdar preobremenjena s teoretičnimi predsodki, da gre razvoj v smeri močne eksekutive. V Angliji ni šef kabineta igrača v rokah parlamenta, nasprotno on daje smer parlamentarni politiki. S tem si samo zaščiteni uprava pred politiki, ampak prehaja že politika pod upravo. Gotovi znaki, ki kažejo, da je vrhunec politiziranja tudi v mladih demokracijah prekoračen, se morda že pojavljajo: to so parlamentarni odbori, o katerih se toži, da pritežajo vse parlamentarno delo nase in ga birokratizirajo.

(Dalje prihodnjik.)

Protest slušateljev ljubljanske univerze

Zveza slušateljev Aleksandrove univerze je sprejela daljšo resolucijo, v kateri protestira, da je bila pri snovanju in ustanovitvi nove reprezentativne akademske organizacije čisto prezrta, čeprav je ona edino legitimno zastopstvo ljubljanske akademske mladine. Obsoja postopanje peščice akademikov, ki so na lastno roko ustanovili akcijski odbor in v zadnjem hipu prepredili, da bi prejel ljubljanski akademiki za kongres v Zagrebu že določenih 100 prostih vozovnic. Zveza slušateljev Aleksandrove univerze izjavlja zato, da nove organizacije, kot reprezentance, v kolikor se tiče ljubljanske akademske mladine, ne more priznati. Resolucijo ZSAU so podpisala ta društva:

Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov. Društvo slušateljev filozofske fakultete. Društvo medicincev. Društvo slušateljev teol. fakultete. J. A. D. Triglav, J. K. A. D. »Danica«, J. K. A. D. »Zarja«, J. K. A. D. »Borba«.

Grol Szapary je prišel v nedeljo v Mursko Soboto

Murska Sobota, 23. marca.

V nedeljo je prišel v Dunaja grof Szapary s svojima zastopnikoma dr. Rebekom in dr. Kaplmaherjem. Njegov prihod je v zvezi s prodajo gradu in parka, ki ga hoče kupiti občina.

Občina ponuja za vse dva milijona dinarjev, kar pa grof noče sprejeti. Za nakup parka in gradu se še ni javil noben drug interesent, občina pa na vsak način potrebuje park, dasi ji primanjkuje denarnih sredstev.

Za prihod grofa, bivšega madžarskega ministra, je vladalo precejšnje zanimanje in je tudi zagrebški »Jutarnji list« poslal svojega poročevalca. Kmalu bodo vse Szaparyjeve zadeve v Murski Soboti likvidirane in Sobotani bodo lahko rekli: Bil je grof Szapary in ni ga več. zoričev bo prikladna tudi za deželane. Zvečer ob 20. uri pa bo poslednja uprizoritev zelo napete in pretresljive Frankove vojne drame »Karel in Ana«. Cene bodo znižane.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 24. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Bolj oblačno, temperatura pa se zniža.

Ne odlašajte velikonočnega nakupa na zadnje dneve!

Sedaj so naše prodajalne polno založene.

Sedaj morete pomeriti vse, kar rabite in želite.

Posetite nas!

Sreski načelnik dr. Hacin v Poljčanah

Združitev občin in druge zadeve.

Poljčane, 23. marca.

Naš sreski načelnik dr. Hacin obišče naš kraj sicer vsak mesec ob priliki uradnih dni, danes pa njegov obisk pa je bil izven tega ter je veljal predvsem ugodni rešitvi problema združitve občin v našem okraju.

Da se o tem skupno posvetujejo ter izrazijo zadevne želje g. načelniku, se je v poljčanskem občinskem uradu tega jutra zbralo lepo število občinskih mož ter vseh županov v poštev prihajajočih občin. Uvidevajoč potrebo združitve malih občin (kot so tudi naše) v večje enote, so tudi naši možje pravilno umevali ter z izvedbo združitve zato popolnoma soglašali. Le za sedež nove občine se ne morejo in se niso mogli zediniti.

Po sedanjem načrtu bi se imele združiti v novo večjo enotico sledeče majhne občine: Peko, Stanovsko, Brezje, Studenice, Luščka vas in Poljčane. Za sedež te nove enote pa pride v poštev le Peko ali Poljčane.

Tako je občina Peko, ki ji gre že radi njene priročne lege prvo mesto, iznesla g. sreskemu načelniku utemeljitve za ta načrt.

Na drugi strani pa želi občina Poljčane sedež za seboj, češ da je tu sedež cerkvene občine, da imajo nosilnico in tudi šola ter lastno občinsko hišo in ubožnico.

Nazivlje tem ugotovitvam pa gravitira sedež na Peko, ker je tu centralna prometna točka za vse omenjene občine. Prostore, kjer se sedaj nahajajo občinski uradi, da lastnik in odbornik g. Bauman 5 let brezplačno na razpolago. Do tedaj pa se bo zgradila tu nova občinska palača (kjer bo tudi stanovanje za vse učitelje). Prostor za stavbo da podžupan g. Mahorič občini Peko brezplačno na razpolago.

Gospod načelnik je z zanimanjem sledil izvajanjem in utemeljitvam zastopnikov posameznih občin in bo končna odločitev glede sedeža padla, tako da bo za splošno korist kar najboljša. Vse pa kaže in je želja večina prebivalstva za sedež v Peku, saj so se zato izjavili predstavniki in zastopniki občin Brezje in Stanovsko že na zadnji občinski seji lanskega leta z dne 30. aprila.

Poleg te najvažnejše točke, se je nato govorilo o ustanovitvi vodne zadruge, kar bi bilo za naš okraj, ki je krog in krog v vodnem območju, velika pridobitev. S pomočjo te zadruge bi se v letih izvedla regulacija Dravinje ter ostalih večjih pritokov, ki ogrožajo naša polja in travnike gor od Ptuj pa dol do Sl. Konjice.

Za izvedbo tega bi bilo potrebno, da vsak posestnik vplačuje v to zadrugo od ha v poštev prihajajočega zemljišča, ki se nahaja v tem vodnem rajonu, po 20 Din. Ako v to privolijo vsaj polovica posestnikov, bi ostalo polovico banovina lahko prisilila.

Ob priliki tega obiska je izročil g. načel. večletnemu odborniku in posestniku g. Hauptmanu red sv. Save V. stopnje.

Po še nekaterih drugih izrečenih željah in prošnjah se je g. načelnik poslovil.

Ostalih pa se je, kot smo posneli iz razgovorov, dojmili nekaj, česar pred zdogovinskimi 6. januarjem nismo poznali. Dobili so utis, da se sedanja državna uprava, uprava dela — ne sebičnega in neustranskega dela. — ank

predvsem gospodarsko breme okoličanov, ki obdelujejo svoja polja na nasprotnem bregu Save.

Tako se je ugotovilo, da stane posestnika celoletna obdelava enega ha njive (25 voz gnojila, obdelovanje in spravljajanje pridelkov itd.) nič manj kot 267 Din, in to v ugodnem vremenu, če pa nagaja vreme in povodenj, kar se vsako leto pojavlja, in to celo večkrat se ti stroški še podvojijo ali celo potrojijo, kar vse že itak nerentabilnost poljedelstva silno pčveča.

Nadalje se povdarja (kar je posebno važno), da je pobiranje mostnine tudi vsakega velika ovira za tujski promet in sploh za promet, posebno ob nedeljah, ko je promet izredno velik,

in je tako mitnica zaprta in se peši prerivajo skozi ozko ograjo. Tudi v nočnem času je most stalno zaklenjen, da mora človek, ki se pripelje iz kranjske strani, večkrat dolgo čakati, preden pride mostnar, ki odpre most. Posebno je to še neprijetno tujem, a najbolj neprijetno je to v zimskem času.

Okoličani pričakujejo z vso gotovostjo, da bo kr. banska uprava to upoštevala ter ukinila mostnino na mostu v Brežicah, kakor jo je ukinila v krajih Krško in Radeče.

Veliko raznih komentarjev je vzbudil pri prizadetih članek, ki je bil priobčen v »Slovenec« dne 18. t. m. o tej zadevi.

Modernizacija cest okrog Ljubljane

Ljubljana, 24. marca.

Oskrbovanje in nadzorstvo državnih cest je zdaj poverjeno posameznim tehničnim oddelkom pri srezkih poglavarstvih. Ljubljanski tehnični oddelki pri srezu za Ljubljano-okolico ima v svoji oskrbi velik del Dunajske ceste tj. do Trojan. Vso notranjsko cesto do Planine, dober kos gorenjske ceste ter Dolenjsko cesto do Velikega Gabra. Oddelku načeljuje inž. Kobal, ki večinoma sam nadzoruje vsa cestna dela, ki se pravkar vrše po raznih cestah okrog Ljubljane.

Zadnje tedne se je izmerila Dunajska cesta do Trzin, zdaj se bodo napravili še podrobni načrti in proračuni za temeljito modernizacijo tega dela državne Dunajske ceste. Vsa cesta do Trzina bo namreč tlakovana, odnosno asfaltirana, ponekod bo tudi nekoliko razširjena, na ovinkih zravnana, napravili se bodo tudi potrebni novi propusti. Kamenit most pod ježenskim klancem, ki je stalna ovira vse bolj razvijajočem se prometu skozi Ježico, se bo dovolj razširil ter se bodo najbrž na obeh straneh napravili tudi hodniki.

Prav tako se bo asfaltirala, odnosno tlakovala Dolenjska cesta do Škofljice, cesta proti Notranjski do Brezovice, Gorenjska cesta pa do Medvod. Tako modernizirane ceste bodo potem sposobne za današnje stopnjo prometa, ki se je neverjetno razvil in se bo vzporedno z razvojem avtomobilizma razvijal še bolj. Tako izboljšane ceste pa so nam tudi potrebne zaradi tujskega prometa, ki postaja v naših krajih vsako leto bolj živahen, nam je pa tudi prav tako koristen kakor potreben. Vse prebivalstvo ob teh cestah, pa tudi vsi drugi ljudje, zlasti avtomobilisti, tuji kakor domači, bodo zdaj, ko se bodo tako ceste spravile v red, s hvaležnostjo vzkliknili: Hvala Bogu, vendar enkrat!

Saj pa so bile naše ceste prav v najbližnji ljubljanski okolici že v takem stanju, da nas je upravičeno postajalo »sram, hkrati pa so na cestah hudo trpela vsa vozila, nič manj pa ljudje, ki so se morali na takšnih jamastih cestah voziti posluševati.

Dokler ne bodo načrti in proračuni za asfaltiranje vseh navedenih cest popolnoma izgotovljeni, se bodo pa ceste kljub temu temeljito popravile s tem, da se bodo na debelo nasule z gramozem, potem pa utrdile z valjarjem. Tako so te dni začeli popravljati Dunajsko cesto od Sv. Krištofa dalje proti Ježici. Dela bodo trajala več ko dva meseca ter se bo porabilo čez 2000 kubičnih metrov trdega gramozja iz kamnoloma v Trzinu; od koder so ga vozniki navažali vso lansko jesen in zimo.

Hkrati so ta teden začeli z nadaljevanjem del na Gorenjski cesti od St. Vida dalje. Od Šoške do St. Vida se je ta cesta temeljito popravila že lani. Na tej cesti je na delu parni valjar banske uprave, dočim utrjuje Dunajsko cesto valjar tvrde Dukič. Tudi na Tržaški cesti bi se bila že pričela te dni obnovitvena dela, toda ovira je nastopila v tem, da je Malo-jelezniska družba začela na Viču graditi tramvajsko progo. Čim bo proga izgrajena, se bo

popravila tudi cesta.

Razen teh del, ki jih izvršuje zdaj tehnični oddelki pri srezu za Ljubljano-okolico, je v delu, kakor znano, tudi novi most čez Soro pri Medvodah, ki prav dobro napreduje. Zadnja narasla Sora je delo zopet nekoliko ovirala, toda zadržala ga ni.

Pri vseh teh delih, ki jih z veseljem opazujemo na naših cestah, nas navdaja prepričanje, da počasi le napredujemo, da so tedaj oblasti vendarle storile velik korak naprej, ki bo našo deželo brez dvoma pokazal tujemu svetu v lepši luči, kakor je bil vajen gledati sedaj na naših resnično slabih cestah.

Zborovanje »Kmetske prosvete« v Središču ob Dravi

Za nedeljo 29. t. m. sklicuje »Kmetska prosveta zborovanje v Središču ob Dravi. Zborovanje bo ob pol 2. pop. v dvorani »Sokolskega doma«. Predavali bodo sledeči predavatelji: minister v p. Ivan Pucelj, Lovro Petovar in dr. Janže Novak, K obilni udeležbi vabi odbor.

Šolske razmere v dolnjo-lendavskem srezu

Kakor je naši javnosti že menda znano, je g. Cepuder Leon, šolski nadzornik v Dolnji Lendavi, bil že lanskega leta meseca junija premeščen v istem svojstvu v Ptuj. Na njegovo mesto je sicer takoj bil imenovan za sreskega šolskega preglednika g. Hrvat Izidor, takrat šolski upravitelj v Hotizi, ki pa iz nam nerazumljivih vzrokov in proti svoji volji ni mogel prevzeti službenih poslov in je postal ostavko. Danes je poteklo temu že celih osem mesecev, a šolstvo lendavskega sresa je še žalibog itak brez stalnega šolskega nadzornika. Sicer g. Cepuder prihaja enkrat, dvakrat na teden iz Ptujja v Dolnjo Lendavo, kjer formalno še vrši posle sreskega šolskega nadzornika za lendavski srez. Čisto razumljivo je, da en šolski nadzornik pri najboljši volji, največji sposobnosti, ne more zadovoljivo hkrati opravljati dva različna šolska okoliša, posebno ne ta dva, ki sta v tako veliki oddaljenosti. Ogromno škodo trpi s tem šolstvo samo, kajti šolski nadzornik, ki ima toliko važnega in odgovornega dela, katero je celo podvojeno, ne more tako precizno voditi svojih poslov in opravljati službe, kakor bi moral sam rad in kakor to zahteva moderna šola in današnje šolske razmere. Krajevni šolski odbori, ki so tako tesno navezani na šolskega nadzornika, so v tem slučaju pripuščeni sami sebi in tudi učiteljstvo ne dobiva potrebnih enotnih smernic, saj manjka ena najvažnejših oseb — duša šolskega okoliša — sreski šolski nadzornik.

V ilustracijo razmer in posledice takega stanja navajamo občino Kapca. Na tej šoli je mesta za štiri učne moči, kjer sta tri leta učila samo dva učitelja, dočim v tem letu učil sam šolski upravitelj. V Gaberju in Centibi pa manjka po ena učna moč. V Centibi se združijo še ta slučaj, da je poročen učitelj sam na šoli, njega žena, učiteljica, pa v Vel. Polani, da si je v Centibi prazno učno mesto, kjer bi lahko poročenca skupaj živela. Tudi temu problemu bi

šolske oblasti morale posvečati več pozornosti. saj je to samo moralna dolžnost.

Da se izognemo šolski anarhiji, je v interesu našega šolstva, napredka mladine in države nujno potrebno, da se vprašanje nezasedenega mesta sreskega šolskega nadzornika v Dolnji Lendavi čimprej reši. Zato prosimo kr. bansko upravo, da ugodi naši upravičeni prošnji in v najkrajšem času imenuje novega šolskega nadzornika, moža širokega obzora, zavedne jugoslovanske duše, ki bo kos težke naloge, ki ga čaka na severu naše države.

Lekarniških afer še ni konec...

Ljubljana, 24. mar.

Kakor je videti, Okrožni urad za zavarovanje delavcev še vedno postopa proti onim lekarnarjem, ki niso oddajali zdravil po predpisih. Včeraj se je vršila pred okrajnim sodiščem v Metliki zopet razprava proti tamošnjemu lekarnarju Milanu Wachl. Milan Wachl je bil radi prevare že lani obsojen po prijavi Okrožnega urada. Dvakratna ponovna revizija zdravil, že po tej obsodbi izvršena, pa je znova pokazala, da je lekarnar Wachl ekspediral tako, da je moral urad predlagati sodišču kazenski pregon. Lekarnar Wachl je namreč ekspediral na recept 2 praška morfija, dasi bi bil moral ekspedirati 10 praškov, in je to količino uradu tudi zaračunal. To je storil dvakrat in o obeh prijavah je sodil včeraj pri okrajnem sodišču v Metliki g. sodnik dr. Aleksander Grobelnik.

Wachl je bil spoznan kriv prestopka prevare po § 335. in 338. kaz. zak. in obsojen na 14 dni zapor. Sodnik v razsodbi ni priznal nobenih olajšilnih okoliščin, lekarnar Wachl se je po proti razsodbi pritožil.

Obžalujemo, da ni Okrožni urad o rezultatih kazenskih preiskav javnosti sproti obveščal. Zato je popolnoma nekontrolirana govorica, da je bilo baže nad 10 lekarnarjev radi prevare obsojenih. Menimo, da to zadrževanje Okrožnega urada ni pravilno.

Že v 24 urah

barva, ploštra in kemično snazi obleke, klubke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete, Pere, suši, munga in lika domače perilo

685

tovarna Jos. Reich.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 25. marca: »Mercadet, Ljudska predstava po globoko znanih cenah. Izven.

Četrtek, 26. marca: Zaprto.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 25. marca ob 15. uri: »Masopust, Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20. uri Materinski dan. Prireditev krščanskega društva.

Četrtek, 26. marca: »Hofmanove pripovedke.

Gostovanje Josipa Rijavca. Izven.

Petek, 27. marca: »Mignon. Red C.

Sobota, 28. marca: »Djak prosjak. Red A.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sreda, 25. marca ob 15. uri: »Cardaška kneginja. Kuponi. — Ob 20. uri: »Karol in Anac. Znižane cene. Zadržati.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15.

Sobota, 28. marca: »Rečna kot cerkvena miša.

Zadržati v sezoni.

Nedelja, 29. marca: »Glavni dobitnik. Gostovanje odra »Zveze kulturnih društev.

Cuida:

Farnmor

Roman

30

»Torej misli, da je bila laž,« je rekel. »Zaradi preteklosti ti odpušcam hude besede. Če morava narazen, ločiva se v miru, Farnmor!«

Podal mu je zopet roko v spravo, toda Farnmor ga je zaničljivo odbil:

»Ne poznaš me še,« je rekel prijatelju, »in ne veš, da jaz nikoli ne odpušcam.«

Po teh besedah se je okrenil in odšel po trati, sledil mu je psiček lady Vavasourjeve. Ko je prišel na marmornati tlak pred vilo, je vzel psa v naročje ter se ozrl v noč. Errola ni bilo več tam. Črna tema je ležala nad zemljo, bučanje viharja se je stopnjevalo, iz daljave je zagrmelo. Nevihla se je bližala.

16.

Nikdar in nikoli ni bila lady Vavasourjeva tako zapeljiva kakor v svojem buduarju v neglizanju. Ko se je na njej lesketalo biserov in draguljev, ni bila niti približno tako nevarna, kakor če je ležala na blazinah s svojimi razpuščenimi bujnimi lasmi in so ji vitki život objemale snežnobeke tkanine, ki so bolj razkrivale kakor

pokrivale njeno lepoto. Tedaj je bila podobna odaliski. Malokateri je imel pravico, da jo je smel tako videti, in kdor jo je videl, je mislil, da je edini izvoljenec, ki mu je usoda naklonila to srečo.

Farnmor ni maknil očesa od nje, ko je ležala tako na divanu in so ji nežne noge tičale v copalah z vžitimi biseri. Bilo je predpoldne po predstavi opere »Ernanic« in zaničljivo se je smehljaj, če je pomislil na Errollova namigovanja prejšnjega večera. Že v Erlebru je bil Farnmor uverjen, da pozna vzrok Errollova ogorčenja na markizo. Zadnje tedne v Auteilu se je njegov sum izpremenil v gotovost, in ko je tega jutra ležal pri njenih nogah, je šel z roko preko čela ter se pokesal, da se kljub spomnu na prejšnje čase ni dejanski znosil nad Errolom. Zakaj po njegovem mnenju je Errol to obzirnost zaslužil.

»O čem razmišljaš?« ga je vprašala in ga pobožala po laseh, da se je predramil iz svojih misli.

»Misliš samo o tem, koliko je takih, ki bi radi, da mi postaneš nezvesta.«

»In če bi se komu posrečilo me premotiti, ali bi imel ti pravico se pritoževati, Cecil? Meni se zdi, da bi ti kot kavalir mirno sprejel slovo. Torej povej, kaj bi ti napravil, če bi ti rekla, da te več ne ljubim?«

To vprašanje je izgovorila z zlobnim posmehom, ki je bil bistven del njenega značaja. Lepa, objestna ženska ga je rada mučila. Z divjo Othellovo ljubosumnostjo so

se njegove strastne oči zabodle vanjo, ko je hropeč izustil: »Bog ve — kaj bi napravil! Najbrže bi te umoril, nato še sebe!«

»To je blaznost,« je rekla s prestrašenim smehom. »Kaj je nastalo iz onega hladnega moža, kakršen si bil, odkar sem te jaz naučila ljubiti.«

Ko se je sklonila, da bi ga poljubila na modro čelo, je pri tej kretnji padel na Farnmorov lakat listič, ki je ležal med čipkami in orientalskimi tkaninami njenega razkošnega ležišča. Pisemce se je tako zaobrnilo, da je bil napis zgoraj.

Nič hudega misleč, je vzel listič v roko, hoteč ga vreči na bližnjo mizo; toda Marion Vavasour je z naglo kretnjo segla po papirju, in ko ji ga je hotel podati, je spoznal pisavo. Tedaj se je vzbudil v njem sum.

»Z Errolom si dopisuješ,« je vzkliknil ter obdržal pismo v rokah.

»Na kosilo sem ga povabila, to je pa njegov odgovor,« je rekla in zazevala. »Kakor po navadi, je tudi takrat odklonil.«

In zopet je segla po listiku. Toda njega so mučile ljubosumne misli in ni ji ga hotel izročiti.

»Pusti, da preberem, kaj je napisal,« je prosil. »Moram ga prebrati!« je rekel odločno, ko je pismo zdrknilo iz ovojja in so se pokazale štiri popisane strani. »Vendar mi ne boš natvezla, da je načel celotno, odklanjajoč vabilo?«

Jz Dravske banovine

d Vojaško imenovanje. Za vršilca inšpektor-skih poslov v savskem orožniškem polku je imenovan orožniški podpotkovnik gosp. Fran Dekvald.

d Uduženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. Sekcija Ljubljana, naznanja, da sta se za leto 1931 izvoljena upravni in nadzorni odbor konstituirala takole: Upravni odbor: predsednik ing. Janko Mačkovšek, I. podpredsednik ing. Josip Dždek, II. podpredsednik: ing. Ivo Pehani, I. tajnik ing. Ladislav Bete, II. tajnik ing. Nace Perko, I. blagajnik ing. Ciril Pirc, II. blagajnik ing. Evgen Poniž, I. knjižničar ing. Drago Fatur, II. knjižničar ing. Lado Kham, I. gospodar ing. Jože Platner, II. gospodar ing. Boris Hribar; odborniki: ing. Stanko Dimnik, ing. Anton Ditrich, dr. ing. Stanislav Punčuh, ing. Karel Tavčar, ing. Fran Zelenko, ing. Jože Završnik; nadzorni odbor: ing. Viktor Skaberne, ing. Vinko Stigar.

d Anketa za povzdigo tujskega prometa v Kamniku. Tujsko prometno društvo v Kamniku priredi 29. t. m. točno ob 15. uri v Narodni čitalnici v Kamniku anketo za povzdigo tujskega prometa. Namen ankete je, podati tujsko-prometnim interesentom poučne in vzgojne smernice ter navodila glede tujskega prometa (preskrba stanovanj itd.), dalje zainteresirati širšo javnost za Kamnik z bližino in daljino okolice, ki ima vse naravne pogoje za tujski razmah. Na to anketo vabimo urade, županstva, šolska upravitelstva, obrtne organizacije, hišne posostnike, gostilničarje, trgovce, sploh vsakogar, ki se zanima za stvar in hoče služiti razvoju tujskega prometa. Kdor ne bi prejel vabila, naj se smatra navzile temu za vabljenega. — Tujsko-prometno društvo o Kamniku.

d Kuharski tečaj za služkinje! V začetku aprila se odpre v prostorih šolske kuhinje kuharski tečaj, ki se vrši dvakrat tedensko v popoldanskih urah od 15. do 18. ure. Pouk je brezplačen. Povrnilo se je efektivni stroški, ki bodo znašali približno 150 do 180 Din. Tečaj je namenjen onim služkinjam, ki so že v službi in se žele izpopolniti v kuhanju. Vpisuje in pojasnila daje vodstvo šolske kuhinje vsak delavnik od 9. do 12. ure v Prečni ulici št. 2. 916

d Iz Sv. Vida pri Ptuj. Tukajšnja osnovna šola priredi danes popoldne ob 3. uri v Slomškovem domu matinski dan z izbranim sporedom. Vstop je prost. Posebno matere dobrodošle!

d Občni zbor Ciril Metodove mestne ženske podružnice v Ljubljani se vrši v petek, dne 27. marca, ob 5. uri popoldne v družbeni pisarni, Beethovnova ulica št. 2.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Starigrad 12. 600

d Gostovanje »Sofoe« v Črnomlju. Danes bo gostovala v Črnomlju v Orlomskem domu družina »Sofoe« z duhovito komedijo v treh dejanjih »Vrge«, ki je imela tudi drugod že najboljši uspeh. Nastopijo gđ. Reimerjeva, Gabrijelečeva, Varškova, gg. Košuta, Humer, Kogej, Brezigar, Režira Košuta, Začetek ob 20. Predstava pod okriljem Sokola. — Predprodaja vstopnic pri hišniku v Sokolskem domu.

d Vremensko poročilo. Barometer je kazal včeraj v Ljubljani 766,8, termometer 2,8, relativna vlaga 91%, smer vetra SW, jutraj megleno, popoldne deloma jasno. V Mariboru je kazal barometer 765,6, termometer 3, relativna vlaga 92%, mirno, oblačnost 4. Deževalo je v Beogradu (6 mm), v Sarajevu (5 mm) in v Kumboru (2 mm). Najnižja temperatura je bila v Ljubljani 1,7, v Mariboru 2, v Zagrebu 4, v Beogradu 9, v Sarajevu 6 in v Skoplju 7. Vsa opazovanja ob 7. uri.

SADJARJI! Skrajni čas je, da si nabavite ARBORIN in poskropite z njim Vaše sadno drevje.

ARBORIN proizvajata »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10. — Tam dobite tudi izvrstno cepilno smolo za cepljenje sadnega drevja. 902

Ljubljana

Sreda, 25. marca 1931, Marijino oznanjenje. Pravoslavni: 12. marca Teofan.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

Kapelnik dr. Jos. Čerin je zložil novo suito slov. narodnih pesmi »Solčni dnevi, pesmi za dobro voljo«. Zbral je v tej suiti 16 veselih pesmi in jih priredil z veliko umetniško fino za godbo na lok in na pihala. Klavirski glas je v tisku.

Uvodno predavanje novoimenovanega docenta gosp. dr. Tomšiča Ivana o »Najnovostih stremiljenih v meddržavnem pravu« bo v četrtek 26. marca t. l. ob 12. uri v zbornici univerze in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno, v terek.

Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani sporoča, da bo vsled gradbenih del za električno cestno železnico proti Viču Tržaška cesta zaprta za tovorni promet od torka 24. t. m. dalje in sicer od odepca Glinske ulice do cerkve na Viču. Tovorni promet se bo vršil do nadaljnjega preko Rožne doline. Mestni avtobusi od Glavne pošte proti Viču bodo vozili začasnó po Erjavčevi cesti preko Rožne doline na Vič, vsled česar odpadejo vsa postajališča na Rimski in Tržaški cesti.

Sentjakovski oder vpripori v soboto 28. marca končnoveljavno zadnjič v sezoni prekrasno veseloligro »Reyna kot cerkvena miš«, ki je imela tako velik uspeh. Dejanje je polno miline in pristnega humorja. Vabimo cenjeno občinstvo, ki se ni videlo te lepe igre, da jo poseti.

V naslovni vlogi gđ. Baranova. Ostale vloge igrajo Pirčeva, Košak, Lavrič, Moser, Škerlj ter Videtič. — V nedeljo 29. marca gostuje prvič v Ljubljani z Lipahovim »Glavnim dobitkom« oder Z. K. D., ki je sestavljen po večini iz mladih absolventov prof. Šestove dramatične šole. Pri predstavi sodeluje iz prijaznosti ljubljana igralka Sentjakovskega odra gđ. Gorupova. Vstopnice so pri gosp. Milošu Karniku na Starem trgu. Vabljeni.

O razvoju jugoslovanske trgovske mornarice bo predaval pod okriljem »Jadranske Straže« v petek ob 20. uri v »Zvezdi« kapetan dolge plovbe g. Rudolf Crvič, znani publicist in urednik »Jugoslovanskega Pomorca«. Predavanje bo izredno zanimivo in popularno. Zaradi tega vabimo k obilni udeležbi.

Javno predvanje. V četrtek, dne 26. marca t. l. ob 20. uri predava v dvorani glasbenega društva »Sloge« podžupan mestne občine ljubljanske g. prof. Evgen Jare o predmetu: »Promet za časa rimske dobe«. Že iz naslova samega se vidi, da bo predavanje jako zanimivo in vabimo vse železničarje, kakor tudi širše občinstvo, da se ga udeleže.

Predavanje o modnih novostih za krojaške mojstre. Gospodje krojaški mojstri se uljudno vabijo k predavanju o modnih novostih v krojaški obrti, ki ga bo imel strokovni učitelj gosp. Alojzij Knafeč v nedeljo 29. t. m. ob 8-30 dop. na tehniški srednji šoli, soba št. 10, prvo nadstropje.

Društvo prijateljev humanistične gimnazije bo imelo svoj redni občni zbor v četrtek, dne 26. marca ob 16. uri popoldne v konferenčni sobi III. državne gimnazije. — Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Samostojni predlogi. 3. Služajnosti. Člani iskreno vabljeni. Odbor. 916

Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Ignacij Volan, 66 let star, vratar, Poljanska c. 16; Alojzij Ambrožič, 79 let star, kroj. pomočnik, Japljeva ul. 2; Franc Gaberšek, 68 let star, sluga Agrarne komisije v p., Sredina 8.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich.

Bio mleko je najboljšo mleko! Dostava na dom s 15. aprilom v higiensko zaprtih steklenicah. — Naročajte pri OSREDNJIH MLEKARNAH, Ljubljana, Maistrova ulica 10. 914

Kuharija je poezija... Pred dnevi je priredila gospodinja šola »Mladike« v Ljubljani kakor doslej in petjem, ki je nad vse uspela, čeprav do grove prireditve tega zavoda. Stevilne povabljenosti goste sta sprejemala ravnateljica zavoda gđ. Zemljanova in direktor Jug in jih vodila v bufet, kjer so bile razstavljene kuharske umetnine gojenk. Te so bile gostom pri čajanki proti odškodnini na razpolago. Rečeji so pa bili tisti, ki so prišli semkaj izbirat poslastice in okusno pripravljene »zadeve«. Te zadeve imajo seveda vsaka svoje ime, katera si pa naši nekuharski možgani kaj neradi zapomnijo. Sicer pa tudi ni treba vedeti imena: kjer se ti pcede sline, tista »zadeva« je prava. Torej reveži smo bi zategadelj, ker je vsak revež, ki mora izbirati, kjer ga vse zapeljuje. Toliko dobrega so nam brhke kuharice pripravile. — Na te dobrote smo pa pozabili, ko so gojenke začele izvajati v okusno okrašeni obednici svoj program. Ples je odpadel, ker so se tudi deklice v zavodu spomnile naših bratov onstran meje. Najprvo smo zvedeli, kako mlade kuharice sodijo o nas moških, kadar gre za jedadčo in pijačo. Vse nas imajo pogruntane. Kar naslikane nas imajo. Razdelile so nas po temperamenti menda v pet skupin. Ni nič pomagalo, smo se morali kar na prsa potrkati. Vse je res, kar nam je ljubka mlada kuharica povedala o naših žledolocih in njega kapricah. Sledil je prizor s trga, ki nam je vnovič dokazal, da tretji dobiček ima, kjer se prepričata dva. In z znano kuharsko himno »Kuharija je poezija« je spored končal. Vse točke je spremljala godba na klavir. No in potem so prišle na vrsto »zadeve«... Ko smo pa odhajali, sem si mislil: »Če bi bila v vsaki kuhinji takole čedna pridna in večša kuharica ali gospodinja, kakršne smo videli v »Mladiki«, bi bilo res več solca na tej bedni zemlji«

Za pomladansko sezijo posetite pred nakupom moških oblek, manufakture, moškega perila in modnih potrebščin najprvo trgovino

JOSIP OLUP
Ljubljana, Stari trg št. 2 na vogalu
in postreženi boste z dobrim blagom po najnižji ceni.

Pri belem konjicku« po 25. letih zopet na odru Narodnega gledališča. Oroslava Bucka je igral tedaj pokojni Verovšek, sedaj je vloga v rokah g. Cesarja. Zaposlen je skoro ves dramski ansambel in je splošna zasedba kar najboljša. Komedija ni izgubila nič svoje preproste privlačnosti in ljubeznivosti in bo nedvomno zadovoljila vse stare prijatelje našega gledališča ter pridobila naši dramatični prijatelje. Premijera bo v nedeljo 29. t. m. zvečer pri normalnih cenah. Režijo vodi prof. O. Šest.

Razburljiv prizor se je odigral včeraj popoldne na Cesti v Rožno dolino. Mlademu vozniku sta se splašila konja. Skušal ju je zaman pomiriti, toda zaman. Vedno huje sta dirjala proti Rožni dolini. Naposled se je voznik odločil in skočil previdno z voza. Nekaj časa je tekel ob vozu in pasanti so trepetali za njegovo usodo, misleč, da se ne more oprostiti vajetov. V momentu pa se mž požene naprej in v najhujšem diru zajahal konja in v najkrajšem času je oba ustavil. Marsikdo se je oddahnil, ko je videl, kako se je stvar srečno iztekla in obudoval hladnokrvnega fanta.

Dve nesreči. 3-letni posestnikov sin Ciril Cerar iz Moravč je padel s klopi in si zlomil desno roko. — Dijak Rudolf Ploj z Galjevice je pri šolski telovadbi na Prulah padel tako nesrečno z bradlje, da si je hudo poškodoval prsni koš. Oba ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico.

Maribor

m Izročitev odlikovanj. V ponedeljek dopoldne je okrajni glavar dr. Ipavč slovesno izročil dr. Milanu Gorjškemu, odvetniku in županu pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah, red Jugoslovanske krone IV. stopnje, Ivanu Janžekoviču, posestniku in županu v Košakih, pa zlatoto svetlino za državljanske zasluge. Čestitamo!

m Imenovanja v bolnici. Kraljevska banska uprava je uvedla za funkcijonarje javne bolnice nove nazive, ravnatelj je odslej upravnik, primariji pa so šefi oddelkov. Za upravnika je definitivno imenovala g. dr. Vrečka, za šefa internega in infekcijskega oddela g. dr. Ivana Matka, za šefa oddelka za očne, ušesne, nosne in vratne bolezni g. dr. Janka Drnovška, za šefa kirurškega oddelka g. dr. Mirka Černiča, za šefa porodniškega in ginekološkega oddelka g. dr. Benčana, za šefa venerološkega in dermatološkega oddelka pa g. dr. Hugona Robiča.

m Seja župne uprave Sokola. Jutri bo ob običajni uri seja sokolske župne uprave.

m Verske konference. Apostolstvo mož frančiškanske župnije priredi dne 26., 27., 28. in 29. t. m. ob 19. uri v baziliki Matere milosti verske konference.

m Občni zbor trgovskega gremija. Gremij mariborskih trgovcev bo imel svoj letošnji zbor v soboto 28. t. m. ob 19-30 v spodnji dvorani hotela Orel.

m Občni zbor »Jadranske straže«. Predsnočem je imela tukajšnja »Jadranska straža« v sejni dvorani hotela Orel svoj letošnji občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskovan. Prisotni so bili tudi banski svetnik dr. Ipavč, okrajni glavar dr. Hacin, ravnatelj Kadunc, podnačelnik Zebot, magistratni ravnatelj Köhler. Zaradi odsotnosti predsednika mestnega župana dr. Juvana je vodil zborovanje predsednik dr. Rapotec, ki je uvodoma pozdravil goste in člane, nato pa podal predsedniško poročilo, v katerem je orisal tudi veliki pomen morja za našo državo in narod. V preteklem letu je odbor priredil več propagandnih predavanj. »Jadranski dan« v korist fonda za nakup nove šolske ladje, slavnostno akademijo naraščanja in napoved veliko prireditev »Noč na Jadranu«, ki je gmotno in moralno sijajno uspela. Poleg tega je organiziral tudi nabiralno akcijo za ponesrečeno posadko »Dakse«. Društveni tajnik strokovni učitelj Pire je podal pregled notranjega dela, ter se spomnil bazovskih žrtv in pokojnega ravnatelja Maksa Cotiča. V počastitev pokojnih so vsi prisotni zaklicali trikratni »Slava!« Blagajnik Gorup je predložil bilanco. Gmotno stanje je zadovoljivo. Tudi število članov stalno narašča. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika dr. Juvan, za odbornike pa Marija Köhlerjeva, Slava Demarinjeva, doktor Rapotec, prof. Saršo, prof. Rojček, Jože Gorup, prof. Gorup, Janko Pirc, poročnik Markovič, prof. Sila, prof. Demarin, Nikola Trohar, inž. Domicelj in Bruno Parma, v nadzorstveni odbor pa Franjo Zebot, ravnatelj Kadunc, doktor Hacin, Ferdo Karis in Silvester Rode. Pri slučajnostih so bili sprejeti razni važni sklepi o delovanju »Jadranske straže« v prihodnji poslovi dobi.

m Prijatelji umetnosti in francoskega naroda! Razstava francoske grafike in knjig v mali dvorani pivovarne »Union« je odprta vsak dan od 10. do 17. ure do vključno 31. t. m.

m Krstna predstava na mariborskem odru. Prva krstna predstava izvirnega dela v letošnji sezoni bo v soboto 28. t. m. Vprizoril se bo misterij znanega mariborskega pisatelja Radivoja Reharija »Učlovečenec«. Vprizoritev bo že zaradi dela samega, ki je nekaka posebnost v novejši slovenski literaturi, kakor tudi zaradi svojevrstne interpretacije zelo zanimiva. Predstava, ki vzbuja tudi v izvenmariborskih krogih veliko zanimanje, režira g. Hinko Tomašič.

m Marijin praznik v gledališču. Danes, na praznik, bosta v našem gledališču dve predstavi. Popoldne ob 15. uri se bo vprizorila moderna Kalmanova opereta »Knežinja čardaš«, ki je letos zelo dobro uspela. Popoldanska uprma Občni zbor Posojilnice v Narodnem domu.

Posojilnica v Narodnem domu, najstarejši in najmočnejši slovenski denarni zavod v Mariboru je imela v ponedeljek svoj letošnji občni zbor. Zavod ima 4383 članov s 15.974 deleži, čisti dobiček znaša 972.395,24 Din, rezervni zakladi 6.894.916,97 Din, skupni denarni promet v letu 1930. pa 313.607.957,01 Din. V odbor so bili izvoljeni: načelnik dr. Viktor Kac, podnačelnik dr. Leopold Boštjančič, odborniki: veletrgovca Franjo Majer, veleposesnik Srečko Robič in odvetnik dr. Igor Rosina. V nadzorstvo pa: Matej Dolenc, dr. Anton Dolar, Karol Jančič, Andrej Oset, dr. Ljudevit Pivko in Vilko Weigl.

m Gradnja palače OUZD. Združeni stavbeni podjetji Slajner & Jelenc in Zivice bosta prihodnji teden nadaljevali gradnjo nove palače OUZD v Sodni ulici. Palačo bodo jeseni popolnoma dograjena.

m Vzpoustitev prometa z mejo. Od jutri, v četrtek dalje bo zopet redno vozil avtobus iz Maribora preko Sv. Lenarta v Slovenskih gorah do državne meje pri Čmureku.

m Prvi majski hrošč. Zaradi izredno toplih dni so se v Mariboru in okolici pojavili že prvi majski hrošči.

m Trg v terek. Radi današnjega praznika je bil mali trg že včeraj. Bil je zelo dobro založen in razmeroma tudi dobro obiskan. Okoličani so pripeljali 3 voze krompirja, 1 voz lončevine, 2 voza lesnih izdelkov, 8 voz sena, 1 voz otave in 3 voze slame. Perutnine je bilo krog 600 glav. Cene se bistveno niso spremenile, pač pa se je krompir prodajal po 7 Din mera (7-5 kg),

oziroma po 1 Din kg, med tem ko je stal doslej le 0-75 Din. Solata je še vedno draga, po 8 do 16 Din kg; ohrovt 3 do 4 Din, cvetača 5 do 16 Din, glavna solata pa 2 do 4 Din ena. Mlekarice so prodajale po predpisu mleko po 3 Din liter, smetano pa po 12 Din. Jabolka so stala 6 do 12 Din kg. Zelo mnogo je bilo na trgu oljkovih vejic, ki so se prodajale po 0-50 do 5 Din ena. Seno je stalo 80 do 95 Din, ota-va 85, slama 60 do 65 Din 100 kg.

m Mariborska zimska sportna zveza. Seja upravnega odbora bo jutri, v četrtek ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela »Orel«. Vsi odborniki se vabijo, da se seje zanesljivo udeležijo. Za Veliko noč je projektiran podzvezin izlet na Peco. Prijave za prenočišča v koči sprejema Mariborska zimsko-sportna podzveza, Maribor, Tattenbachova ulica 19, I.

m Današnje sportne prireditve. Ob 15. uri bo na igrišču SK Rapida mednarodna nogometna tekma SK Rapid : Grazer Parkklub; ob 15. uri pa na igrišču ISSK Maribora prijateljska trenajzna tekma ISSK Maribor, komb : SK Svoboda I.

m Mariborski nogometaši v Solnogradu. Za Veliko noč bodo odpotovala enajstotica našega SK Rapida v Solnograd, kjer se bo pomerila s tamkajšnjim prvakom. To bo prvi nastop mariborskih nogometašev v Solnogradu.

m Jezikovni babilon. V zadnjem času opažamo, da si preskrbujejo naši nemški podjetniki rajši hrvaške kakor slovenske napise, navadno pa v spakedranščini, ki ne zadovoljuje nobenih jezikovnih pravil. Mi smo že davno predlagali, naj bi se napravil sklep, da se mora vsak javni napis predložiti v cenzuro občini. Ali pri nas res nihče nima čuta za to važno vprašanje?

m Nesreče. V nedeljo si je na povratku od mase zlomil pri padcu desno roko 33letni posestnik Franjo Gozdnik iz Zikarcev. Težje notranje poškodbe je pri padcu s podstrešja zadobil 18letni vajenec Viktor Sedinek iz Radvanja. S flobertovko, ki se mu je pri igranju sprožila, si je prestrelil desno roko v nedeljo popoldne 16letni mizarski vajenec Vinko Mohorko iz Rač. Vsi trije so morali iskati pomoči v tukajšnji bolnici.

m Aretacije. V ponedeljek sta bila v Mariboru aretirana Mihael R. radi beračenja in Karol D. radi prekračenja državne meje.

m Tatvina golobov. Mesarskemu mojstru Karlu Weitzu v Mlinski ulici je neznanec ukradel v ponedeljek z dvorišča golobnjak in sedem golobov.

Celje

* Materinski dan slavijo danes ob 15.30 v Ljudskem domu. Na sporedu so pevske in glasbene točke, govor ter dramski prizor.

* Dva važna razglašila sta nabila na oglasni deski mestnega načelnika. Prvi govori o ljudskem štetju, drugi pa poziva vsakogar, da naj si pravočasno nabavi potrebne listine z natančnimi podatki vseh rodbinskih članov, če so mu ti podatki neznani. Opozarjamo na ta dva razglašila.

* Poziv prebivalstvu. Mestno načelstvo pozivlja prebivalstvo, da jutri v četrtek 26. t. m. ob priliki sprejema novega bataljona izobesi državne zastave. Društva in občinstvo naj se udeleži svečanega sprejema na skedovoru ob 9-43.

* Važen sestanek na sreskemu načelstvu. V petek 27. t. m. bo sprejemal g. sreski načelnik prebivalce okoliške občine, da čuje od njih razne želje in zahteve. Ob tej priliki se bo vršil razgovor o raznih gospodarskih, kulturnih in drugih važnih vprašanjih.

* Ljudsko vseučilišče. 23. t. m. je predaval vseučiliški profesor g. dr. Ramiro Bujas iz Zagreba o merjenju inteligence. Ugotovil je, zakaj znanje in talent še ne pomenjata inteligence, ki je kompleks duševnih sposobnosti. Na zanimivih primerih je pokazal, kako je tudi žival, zlasti n. pr. šimpanz, lahko inteligentna. Opisal je Binetovo metodo, ob katere testih je mogoče številčno izraziti višino inteligence. To metodo so pojasnjevale tudi slike in nekaj poizkusov. G. predavatelj, ki mu je docela napolnjena dvorana sledila z velikim zanimanjem, je končal s konstatcijo, kako je lastna kontrola nad duševnimi silami posamezniku in narodu koristna, ako na njih slone in so v skladu z njimi njih napori.

* Smrtna nesreča. Na Jožefovo je v Bočni pri Gornjem grad 50-letni tesar Mostnikov Jože padel po stopnicah. Padel je na sence s tako silo, da mu je počila črepelja in je kmalu izdihnil. Nesrečnega je ravno na njegov god god dohitela smrt.

* Za poslušalce radija. Jutri, v četrtek 26. t. m. ob 20.30 bo v ljubljanskem radiju ravnatelj celjske Glasbene matice g. Sanein Karel izvajal J. Seb. Bachov Violinski koncert, Corellijevo sonato ter več skladb modernih mojstrov.

* Podružnica »Sofoe« v Celju priredi v soboto 11. aprila večjo prireditev ter prosi vsa celjska društva, da upoštevajo ta datum.

* Barza dela v Celju išče 1 sadjarja, 2 košijaza, 2 hlapca h govedu, 1 kravarja,švicarja, 1 mojstra za izdelavo medenokovinskih predmetov, 2 kolarja, 3 sodarje, 2 predilca in podralca žime, 1 brivca za Split, 2 raznašalca kruha, 1 sladoledarja, 1 hotelskega slugo, 1 trgovskega slugo, 1 snazilca jedilnega pribora, 2 mizarska ter po 1 kovaškega, zlatarskega, sodarskega, mlinarskega, pekovskega in brivskega vajenca, 30 kmečkih dekel, 2 poljski delavki, 4 hotel-ske ter 1 gostilniško kuharico, 5 kuhinjskih služkinj, 1 perico, 8 kuharic, 5 servirk, 1 natakarico, 1 tovarniško delavko, 13 služkinj, 1 postrežnico, 1 šiviljsko vajenka.

* Nogomet. Za danes napovedana tekma se ne bo vršila. Pač pa igrajo Atletiki danes v Ljubljani proti Primorju.

* SK Celje bo imel svoj občni zbor v sredo 1. aprila ob 20. v klubiški sobi hotela »Evropez«. Člani naj se zbora udeleže polnoštevilno.

* Prekinitev toka. Radi popravila in čiščenja transformatorja v nedeljo 29. t. m. ne bo od 7. do 14. električnega toka.

* Nezgode. 19-letni posestnikov sin Zupane Friderik iz Malega trna je padel z voza in si zlomil desno nogo. — 26-letnemu posestniku Rehajru Martinu v Gotovljah je pri nakladanju padel hloj na nogo in mu je močno poškodoval. — 9-letni sin branjarja Debenjak Jože iz Celja si je pri padcu izvil desno nogo. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v javni bolnici.

Konfekcija „Elite“ Ljubljana

Gradnja tovarne postaje v Hočah

Maribor, 23. marca.

Ko je bil ministrski predsednik general Peter Zivković v Ljubljani, se je zglasila pri njem tudi posebna deputacija iz Hoč in okoliških občin. Deputacijo je vodil načelnik okrajnega kmetijskega oddelka Florjančič od Sv. Miklavža na Dravskem polju. Deputacija je prošila ministrskega predsednika, naj odredi gradnjo tovarne postaje v Hočah ter tako izpolni že davno željo tamkajšnjega prebivalstva.

Kakor je dobil odbor sedaj obvestilo, je po nalogu ministrskega predsednika gradnja te postaje zagotovljena. Gradnja jo bodo začeli že v najkrajšem času. Les in večino drugega materiala bodo dali brezplačno na razpolago prizadeji posestniki in okoličani.

Vest je vzbudila med prebivalstvom okoliških vasi na Dravskem polju veliko zadovoljstvo. Vsi hvalijo ministrskega predsednika, da jim je izpolnil njihovo željo. Treba bi bilo le, da sedaj izvršijo obljubo tudi vsi oni, ki so izjavili, da bodo prispevali za novo postajo.

Podgorjanski vrag na varnem

Pred kratkim je bilo med Novim mestom in Kostanjevico govor o vragu, ki je hodil strahotno mirne ljudi v Dragmanovo hišo, tam v prijazni vasi Polhovci, oddaljeni dobro uro hoda od št. Jerneja na Dolenjskem.

Vsa dolina je romala tja, priprosti ljudje in inteligenca, pa se vrag ni nikogar bal, dokler je bil pri hiši 17 letni pastir Friderik Lilaček. Sum je padel nanj in gospodar ga je odpustil iz službe. Strah se res ni več pojavil. Mladi Fric je bil zanemarjen, odkar je postal hlapček in pastirček in je že po naravi nagnjen k temu, da bi koga potegnil. Sedaj se mu pa to pač ne bo izplačalo, za kar bo skrbel sodnik za varstvo mladoletnih. Danes so orožniki Lilačka v družbi drugega mladoletnega fantalina Zrimška, ki je prav takšen in kate-rega je Lilaček nagovarjal k takim dejanjem, prepeljali na sresko načelstvo in nato oddali v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča. Sedaj bo pod Gorjanci spet mir.

Št. Jurij ob južni železnici

Sokolska prireditel. Velika narodna igra v 7 dejanjih »Graničariji«, katero je vprizoril dramatični odsek tukajšnjega Sokolskega društva v soboto 21. in nedeljo 22. t. m. v šolski telovadnici je uspela nad vse pričakovanje. Sploh so se vsi igralci zelo poglabili v svoje vloge. K takemu uspehu moramo gospodu režiserju le čestitati in ga obenem prositi, naj nam kmalu zopet poda kaj sličnega. Na splošno željo se igra ponovi v nedeljo, 29. t. m. ob 3. uri popoldne.

Namesitve. V Zadrugi za izvoz jaje je radi odhoda gđ. Marice Grudrove namesitena gđ. Marica Skokova.

Slovenske Konjice

Lutkova igra »Gašperčekov junaški čin«, ki jo je uprizorilo tukajšnje Sokolsko društvo v nedeljo popoldne, je sijajno uspela. Danes 25. t. m. ob 1/2 16. bodo igro ponovili.

Motnje v električni razsvetljavi. Že nekaj dni se pojavljajo motnje v razsvetljavi po levi strani trga.

Ljudsko štetje. Prebivalstvo opozarjamo, da bodo popisovalci 31. marca razdelili popisnice za vse osebe, da si lahko zbere potem vsakdo podatke in jih ima pripravljene na dan štetja. Hišni posestniki in lastniki polja si naj tudi pripravijo podatke o velikosti parcel, o posevkih i. dr. ker bo tudi to treba na dan popisovanja navesti.

Popravilo ceste. Zadnje dni je začela trška občina skupno z oskrbništvom knez Windischgraetzovih posestev popravljati cesto, ki vodi mimo deške šole v Zgornjo Pristavo. Ta del ceste že dolgo časa ni bil izdatneje posipan z gramozom.

Potovanje po zvezdi večernici

25.

Danica je od groze zakričala in hotela pobegniti, Dušan pa je hrabro potegnil samokres in ustrelil velika naravnost v čelo. Nestvor je strahovito zabundal, zakrill s perotnicami in se mrtev zvalil na tla pod cvetico, na kateri sta v strahu trepetala naša ljuba prijatelja. Tako sta srečno premagala prvega napadalca.

Prešernova ulica 7-9

priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Pustoslovščine sleparskega ženina

Lepi Joško, ki je znal tako lepo govoriti, kakor bi rožice sadil

Obsojen na 20 mesecev robije

Ljubljana, 24. marca.

Danes dopoldne se je vršilo pred senatom trojice več zanimivih obravnav. Senatu je predložil sodni svetnik Mladič, sosodnika pa sta bila gg. Kralj in Müller. Državno pravdnštvo je zastopal namestnik državnega pravdnika g. Branko Goslar.

Najzanimivejša je bila obravnava proti Jošku Križnarju, roj. leta 1901. v Koroški Belji in tja pristojnemu, samskemu sodarju v Devici Mariji v Polju. Križnar je srednje velike, krepke postave. Kljub temu, da je bil oblečen v močno posvaljkano, svetlo sivo, karirasto obleko, je delal prav simpatičen vtis.

Križnar je bil leta 1928. mesec dni zaposlen kot hlapec pri posestniku Antonu Jeršinu v Primskovem pri Kranju. Svojo službo je vršil zelo malomarno, zato mu je gospodar odpovedal. Križnar pa je še pred potekom odpovednega roka pobegnil in odnesel svojemu delodajalcu zlato uro z verižico, temnorjavo obleko, suknjič in denarnico v skupni vrednosti 1670 dinarjev.

»Ženin« in priče.

Križnar je na spreten način izrabljal tudi lahkomišelnost naših kmetijskih delcih in jim izvajal visoke svote in razne predmete — vse pod lažnim zadrževanjem, da se bo z njimi oženil. Tako je obljubil neki Ančki v Velikih Laščah, s katero je imel že nezakonskega otroka, da jo vzame za ženo. Poroka je bila določena na 6. avgusta leta 1929. Nekaj dni prej je Križnar izjavil ob Ančki 600 Din, češ da si bo za ta denar kupil čevlje in da bo plačal stanovanje. Poleg tega mu je Ančka kupila za poroko še srajco in kravato za 150 Din. Na dan poroke je Križnar poprosil nevesto za 100 Din, da plača brzojavko na župni urad v Šiški. Ker Ančka ni imel pri rokah 100 dinarskega bankovca, mu je izročila kar 1000 Din. Toda »ženina« ni bilo več nazaj, tako da so morali poroko odpovedati.

Meseča avgusta leta 1929. je prišel Križnar v vas Novo, kjer se je seznanil z lepo Pepco. Začel jo je snubiti in ji tako resno zatrjeval, da jo bo poročil, da se mu je tudi udajala. Pripravil jo je tudi do cerkvenih oklicev poroke. Začetkom oktobra leta 1929. mu je Pepca izročila 1000 Din, ker ji je »ženin« zatrjeval da potrebuje ta denar, da si preskrbi potrebne listine za poroko. Ker je radi priprav za poroko trdno verjela, da jo bo Križnar res vzel za ženo, mu je kasneje izročila še 1250 Din. t. j. ves svoj prihodek, in poleg tega še srebreno uro in svoj prstan. V času teh poročnih priprav mu je dajala tudi hrano in stanovanje in utrpela 490 Din škode. Križnarjeva žena pa tudi ona ni postala, ker jo je Križnar pravočasno popihal.

Tretja Križnarjeva žrtev je bila brhka Marička iz Kozarjev. Tudi tej je dolgo prigovarjal, naj ga vzame za moža, nakar je končno pristala. Križnar jo je naprosil, naj mu izroči nekaj denarja za pohištvo in za plačilo najemnine bodočega stanovanja in Marička mu je res, zapujoč v njegovo poštenost, izročila ves svoj težko prislužen denar v znesku 5000 Din. Z »ženinom« se je podala celo k župniku na Dobrovo zaradi oklicev, a po tem posetu je Joško izginil kakor kafa in se ni več vrnil.

Na sličen način je Joško onesrečil tudi kuharico Pepco z Rudnika, ki je sedaj že srečno omožena, seveda z drugim, in lepo Francojo iz Zgornjega Jelenja pri Liti. Kuharica Pepca mu je izročila 1156 Din, več oblačilnih potrebščin v vrednosti 2144 Din in čevlje, vredne 210 Din, lepa Francka pa 2000 Din, srajco, ovratnik in kravato v skupni vrednosti 83 Din. Kajpak Joško tudi tema »nevestama« ni izpolnil svoje obljube, ampak je pred poroko izginil brez sledu z vsem denarjem in blagom.

Zaslišanje obtoženca in prič

— Najbolje bo, da poveste vse po pravici, je nagovoril predsednik obtoženca. Kako se vam pravi po domače?

— Pri Stričku.

— Služili ste pri 13. artiljerijskem polku. Kje?

— V Prilepu.

— Imate skrbeti za enega nezakonskega otroka ali več? Ali skrbite zanj?

— Ne!

— Torej, da gremo kar po vrsti! Tisto tatvino v Primskovem ste res izvršili?

— Res! Le denarnice nisem našel!

— In potem, je res, da ste nagovarjali dekleta k poroki in ste jim izvajali denar?

— Priznam.

— Seveda, tako se res lahko živi! Vsa škoda znaša nad 10.000 Din in če bi prišli po starem zakonu pred poroto, bi gotovo dobili najmanj

3 leta. Kaj pa bo z vami, če boste tako naprej delali?

— V prisilno delavnico z njim! Je kliknila oškodovana Ančka iz Velikih Lašč, ki je sedela v klopi med obtožencem.

— Potem pa ne bo skrbel za vašega otroka! Je odvrnil predsednik.

— Saj ti ti tako ne bo! (Smeh med obtožencem).

Po zaslišanju obtoženca je bila zaslišana kuharica Pepca z Rudnika, majhna črnka, živahneje temperamenta. Povedala je, kako jo je seznanil znanec T. z obdolžencem in ji ga popisal kot človeka z dobro službo, ki ima celo denar naložen v hranilnici. Zmenila sta se, da se vzameta in da začne izvrševati v Kranju sodarsko obrt. V to svrhu mu je izročila večji znesek in, kakor je dejal, je najel v Kranju stanovanje in delavnico za tri leta. Ko se je pa peljala v Kranj, je zvedela, da ga tja sploh ni bilo in da je »velika barabac«. Mislila si je, zdaj je že itak prepozno, da bi prekinila z njim, ker je že oklicana. Morda ga bo pa le »popoljšala«. Sam ji je priznal, da je bil »barabac«, da pa ima resno voljo »popoljšati se«.

— Koliko vas je stal?

— 5500 Din.

Obdolženec je skesano izjavil, da lahko dobi vse oblačilne potrebščine nazaj razen suknje, ki jo je zastavil za 200 Din, in da je tudi sicer pripravljen povrniti ji vso škodo v obrokih.

Druga priča Francka iz Zgornjega Jelenja, 26 let stara, s temnimi lasmi in plavimi očmi, je izpovedala, da se je seznanila z njim v Stepanji vasi. Zatrjeval ji je, da mu je mati zapustila 17.000 Din. Dala mu je 2000 Din, ker je rekel da je trenutno brez denarja.

Tretja priča, visoko in zdravo kmečko dekle, brhka Marička iz Kozarjev, je srmežljivo pripovedovala, kako jo je premotil, da mu je izročila denar. Predsednik jo je moral prav tako kot Francojo neprestano opominjati, naj kaj pove. Ali ste ga vi zapeljala, ali vas je on? Njeni odgovori pa so bili zelo skopi.

Obsodba

Ob 11. je bilo dokazno postopanje končano in je senat odšel na posvetovanje. V dvorani je medtem postalo zelo živahno. Vse priče, varane »neveste«, so se sprijaznile med seboj in se začele pomenkovati, kako je prišlo do tega, da jih je Joško spjel na led. Bile so soglasnega mnenja, da je znal tako lepo govoriti, kakor bi rožice sadil. Eno izmed njih je obšla taka radovednost, da bi se kaj slišala od njega, da je stopila k Joškotu na zatožni klopi in ga začela nekaj spraševati. »Ali še nima zadosti?« jo je vprašal zagovornik, nakar mu je smeje odvrnila, da ga je mislila le »nekaj vprašati«. Vse priče so kmalu postale zelo dobre volje, smejale so se in niso pozabile na obdolženca, ki se jim je začel smiliti. Ni čuda, Joško je zares lep, mlad fant in svojih grehov se je odkrito pokesal. Kdo mu ne bi odpustil?

Senat je bil drugega mnenja. Ob 12.30 je predsednik Mladič razglasil sodbo, po kateri je bil Križnar obsojen na 20 mesecev robije, na izgubo častnih pravic za tri leta, plačilo stroškov kazenskega postopanja kakor tudi na plačilo odškodnine prevaranim nevestam. Joško je kazen skesano sprejel.

Brežice

Prst si je odsekal. Pretekli dni je cepil drva Jožef Agrež, doma iz Čateža. Po nesreči pa si je odsekal prst. Zdravi se doma.

Odlikovanje. Z zlato kolajno je bil odlikovan za državljanske zasluge g. Andrej Špilek iz Čateža. Je že okrog 40 let občinski odbornik na Čatežu. Čestitamo!

Med. univ.

Dr. Jože Peček
zasebni zdravnik ordinira v hiši
pok. dr. Höllerja od 9—12. ure
in od 3. do 5. ure pop.

Veličasten pogreb. V soboto popoldan se je vršil v Brežicah veličasten pogreb Andreja Levaka. Takšnega pogreba Brežice že dolgo niso videle. Na pokopališču se je zbralo naravnost ogromno število ljudi. Od pokojnika se je poslovil starosta brežiškega Sokoga g. dr. Josip Zdolšek. Pevski zbor mu je zapel za slovo nekaj v srce segajočih žalostink. Ohranimo vrlemu rodoljubi časten spomin!

Ptuj

Avstrijski in nemški državljani. Ako pogledamo po Ptuj na tudi na Breg, bomo našli vse polno uslužbencev, ki niso naši državljani. Po mnenju nekaterih Nemcev in Nemcem prijaznih ljudi nimamo Slovenci sposobnih ljudi ne za tvornice ne za pisarne ne za hlapec itd. Ako Avstrija odpušča naše ljudi, bo treba tudi tu zadevo urediti.

Poroka. V soboto sta bila poročena v Mariboru tukajšnja učiteljica gđ. Mimica Salaman in davčni uradnik g. Križan. Mnogo sreče!

Občni zbori. Sobota je bila reklamni dan za občne zборе. Kar tri občni zbori so bili istočasno in v istem prostoru. Najprej je bil občni zbor Jadranske straže in takoj potem pa občna zborna podružnica Ciril-Metodote družbe. Vsi zbori so bili dobro obiskani. Jako lepo je napredovala Jadranska straža in ima že tudi pomladdek na gimnaziji in meščanski šoli. Pa tudi število članstva je naraslo. Poročilo predsednika je bilo jako dobro, zakar tudi zborovalci niso štedili s ploskanjem. Tudi poročila obeh podružnic so bila razveseljiva. Le tako naprej in lahko smo prepričani, da nam bo ob severu zasijalo lepše sonce, katero bo pregnalo one, ki sovražijo vse, kar je slovensko.

Slovenska Bistrica

Steje prebivalstva bo tudi v našem mestu izvršilo večinoma učiteljstvo, tako da bo vsak popisal do 200 duš. Opozarjamo meščanstvo, da si pripravi prej vse potrebne listine za sebe in posestva, da ne bo nepotrebnih ovir pri že itak težkem delu.

25-letnica županovanja je praznoval pred dnevi župan največje pohorske občine Janez Ferk, posestnik v Tinju na Pohorju. Prvič je županoval leta 1906 in je od tedaj vršil nepretrgoma to težko in naporno službo. Želimo mu še mnogo let!

Segajte po »Jugoslovanu«, ki ga prodaja vsaki dan naš prodajalec trafikant Justinek. Čudi-mo se, da niti ena gostilna v našem mestu ni naročena na list. Kdor bo naročnik našega lista, bo imel za goste naše čitatelje. Zarčevajte povsod naš list!

Dokležovje

Predavanja. Zveza kulturnih društev je priredila od 22. do 29. marca »Teden narodnega zdravja«, v katerem se bodo vršila predavanja za šolarje in odrasle o najbolj perečih problemih narodne higijene, o boleznih, ki so najhujši sovražniki našega naroda ter o načinu, kako se jih narod lahko najbolj uspešno čuva. Za Dokležovje se bo vršilo predavanje v petek 27. t. m. ob 15. uri v osnovni šoli. Predaval bo g. okrožni zdravnik dr. Franc Kolarš iz Beltince. Ker je predavanje za vsakega posameznega zelo važno, se pričakuje, da ga bo občinstvo v velikem številu posetilo.

Orožništvo je prišlo dva Dunajčana, ki sta prispela v našo državo neke blizu Gornje Lendave brez našega vizuma, namenjena baje v Albanijo, iskat zasluzka. Po zaslišanju na sreskem načelstvu, ki ju je kaznovalo z denarno globo, sta bila v asistenci orožništva odpeljana v Radgono in oddana tamkajšnji žandarmeriji!

Poljčane

Listnica z denarjem je izginila te dni iz žepa g. V. Imel je v njej 2.000 Din. Pozneje so jo našli zavrženo ob zidu dvorišča gostilne B. Razen 900 Din, ki so jih našli še notri, je denar izginil. Čudno in zagonetno pa je pri vsem tem to, da si ni znikav polastil vsega denarja. Bržčas ga je pri preiskovanju denarnice kdo zmotil in je v naglici pobasal le toliko, kar mu je v trenutku prišlo pod roko.

V popisovalnem odboru za ljudsko štetje so poleg predsednika župana g. Antona Medveda še gg. Bauman Josip, Golob ter namestniki Sima Karol, Alojz Zivko in Magerl Karol. Popisovalci pa so gg. Živko, Regoršek Bogomir, Znidarič Martin in Pepelnak Miha.

Za sokolsko telovadnico. Za zbiranje prispevkov denarja, ki je potreben za zidavo sokolske dvorane se je na nedeljskem članskem sestanku enoglasno sklenilo izdajati zadolžnice po Din 100 (sto). Mnogi so že ta dan kar na licu mesta podpisali eno ali več zadolžnic. Drugi jih posnemajte in segajte pridno po njih! Kamen do kama — palača!

Murska Sobota

Posestniki parnih mlatilnic so zborovali v Murski Soboti. Govorilo se je o ustanovitvi nabavljalne zadruge, ki bi jim preskrbovala olja in druge potrebščine za stroje. Določilo se je tudi, da bodo pri mlačvi pobirali vsi enako odškodnino.

Rimske toplice

Sejem. V soboto se je vršil v Šmarjeti sejem. Precejšnja je bila izbira goveje živine, vendar je bilo kupcev in povpraševalcev zelo malo. Znatno boljša pa je bila kramarska kupčija.

Za popisovalnega organa pri ljudskem štetju je določen za okraj Rimske toplice-Smarjeta šolski nadupravitelj g. Drago Majer.

Radio

Ljubljana, sreda, 25. marca. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Dr. A. Dolinar: Marija v glasbeni umetnosti. 11.15 Orgelski koncert, izvaja Matija Tome. 12.00 Casovna napoved in poročila, plošče. 15.30 Gdč. A. Lebar: Kmetiska mati in kmetiska hči. 16.00 Mati v slovenski literaturi (recitacija). 17.00 Radio orkester. 20.00 Prenos materinskega dneva iz ljubljanske opere. 21.00 Prenos iz Londona. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 26. marca. 12.15 Plošče (operetna in slovenska glasba). 13.00 Dnevne vesti. 13.30 Cas, plošče, borza. 17.30 Otroška ura, radio, telka. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Valter Bohinec: Indija. 19.30 Dr. Marko Rupel: Srbo-hrvaščina. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.30 Vojlinski koncert Karla Sancina. Pri klavirju ga. Mirca Sancin. 21.30 Pevski koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. 22.30 Casovna napoved in poročila, plošče. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sreda, 25. marca. 11.30 Dopoldanski koncert. 12.00 Opoldansko zvonjenje. 12.05 Koncert. 12.30 Novice, kuhinja. 17.00 Glasbena otroška ura. 18.00 Plošče. 18.30 Novice. 20.30 Nove smernice vzgojeslovja v Nemčiji. 20.55 Uvod k prenosu. 21.00 London (simfonični koncert). 22.00 Novice in vreme.

Zagreb, četrtek, 26. marca. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke. 18.30 Novice. 20.00 Perutinarstvo. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka večerna glasba.

Beograd, sreda, 25. marca. 10.00 Šolski radio. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Slovenske pesmi s citrmi (gg. Rus in Skalar). 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Plošče. 20.30 London. 22.00 Novice.

Beograd, četrtek, 26. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 21.30 Novice. 21.50 Radio orkester. 22.40 Plošče.

Za prospeli sadjarstva v slovenjgraškem okraju

Ker je lesna industrija v veliki krizi, moramo z veseljem pozdravljati prizadevanje in uspešno delo tukajšnje »Podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva«. Lansko leto je bilo eksportiranih več vagonov sadja v Nemčijo in tako se je naš kmet vsaj nekoliko finančno opomogel. Podružnica sadj. in vrtnarskega društva je zaprosila sresko načelstvo, da naj izda vsem pristojnim občinam okoliščino, da v svojem okoliščju in območju organizirajo zatiranje sadnih škodljivcev, predvsem pa škropljenje sadnega drevja z arborinom posebno v tem času, ko je drevje še golo. Tukajšnji sreski kmetijski odbor je naprošen za podporo, ki bi se uporabila za to, da bi se razkuževalna sredstva prodajala članom po znižanih cenah. Podružnica si je ugotovila svojo drevnino, priredila sadni ogled, pri katerem je sodelovalo okrog 90 marljivih sadjarjev. Tudi predavanja priznanih sadjarskih strokovnjakov, ki so se vršila, naj dvignejo kvalitativno naše sadjarstvo. Med sadjarje se je razdelilo po nabavni ceni preko 300 cepičev boskopskega kosmaka, 100 cepičev Jakob Lebel 200 Bauman in 50 Onturio. S podporo sreskega kmetijskega odbora bo prodajala podružnica članom arborin 40% ceneje. In tako se naše sadjarstvo s pomočjo vseh poklicanih izpopolnjuje in uspeh gotovo ne bo izostal!

Gospodarske vesti

× Konferenca o pomorskem pravu. Včeraj je prišla v Splitu konferenca zastopnikov našega pomorstva in gospodarstva, ki ima nalogo, da izdela osnutek pomorskega prava. Konferenci prisostvujejo bivši ban dr. Šilović, dr. Stanger, dr. Mogan in dr. Knežević.

× Skupščina oblasne zadruge za poljedelski kredit v Zagrebu. V nedeljo 22. t. m. se je vršila v Zagrebu tretja letna skupščina s sodelovanjem 59 delegatov mestnih zadrug za poljedelski kredit, ki izkazujejo 104 mestne zadruge s 7216 člani.

× Jugoslovansko-romunska pogajanja v svrhu ustanovitve kartela lesne industrije. Poročali smo pred par dnevi o kartelnih pogajanjih jugoslovanskih in romunskih lesnih veleindustrijcev, ki so se vršila na Dunaju dne 10. in 11. marca, nadaljevala pa v petek dne 13. marca. Ker je šlo pri teh pogovorih prav za prav le za medsebojne informacije, je bilo pač težko pričakovati, da bodo kar v par dneh ustanovili kartel, ki bi imel tako dalekosežen delokrog. Sicer so vse navzoče velefirme priznale, da je tak kartel v današnjih velevrednih časih nujno potreben, vendar se pa niso mogli sporazumeti, kako naj se izvede ta kartel. Posebno je neki veliki romunski koncern stavil razne zahteve, ki jih niso mogli sprejeti. S tem pa, kakor pravijo, še niso končana nadaljna pogajanja, vendar pa vse kaže, da stvar ne bo šla tako gladko in hitro, kakor se je pričakovalo.

× Les za naše potresno ozemlje. Na pobudo vlade nameravajo zgraditi za prebivalstvo potresnega ozemlja lesene hiše. V to svrhu so poslali v Grčijo strokovnjaka, ki naj preštudira odatne zgradbe, ki so jih zgradili na potresnem ozemlju. Te lesene hiše bo zgradilo državno lesno-industrijsko podjetje »Šipade«. Kakor torej vidimo, naša lesna industrija pri tem ne bo prišla v poštev.

× Nova velika fuzija v italijanski tekstilni industriji. Cotonificio Benno Crespi, Cotonificio Veneziano in Manifatture Toscane, se bodo že v najkrajšem času fuzionirale. Novo podjetje bo kontroliralo 21 tovarn s 330.000 vreteni. Fuzijo prevede Banca Commerciale Italiana, ki je interesirana na vseh treh podjetjih.

× Tudi italijanski industrijaletci potujejo v Rusijo. Potem ko so nemški veleindustrijalci zaključili v Rusiji nekaj stonijskih kupčij, so se tudi italijanski industrijaletci odločili za sličen korak. Dne 17. aprila odpotuje iz Milana večje število italijanskih industrijaletcev v sovjetsko Rusijo.

Borzna poročila

dne 24. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 24. marca. Amsterdam 22:83, Berlin 13:55—13:58, Bruselj 7:255, Budimpešta 9:9261, Curih 1094:10—1097:10, Dunaj 7:9894 do 8:0194, London 276:64, Newyork 56:71—56:91, Pariz 221:76—223:76, Praga 168:27—169:07, Trst 298:05—198:22.

Beograd, 24. marca. Berlin 13:55—13:58, Budimpešta 9:9111—994:11, Dunaj 798:94 do 802:94, London 276:24—277:04, Milan 297:12 do 299:12, Newyork 56:71—56:91, Pariz 221:76 do 223:76, Praga 168:37—169:07, Zürich 1094:10 do 1097:10.

Dunaj, 24. marca. Amsterdam 285:18, Atene 9:2188, Beograd 12:4987, Berlin 169:59, Bruselj 99:03, Budimpešta 123:98, Bukarešta 4:23, Kopenhagen 190:15, London 34:5635, Madrid 76, Milan 37:265, Newyork 711:20, Pariz 27:825, Praga 21:0735, Sofija 5:152, Stockholm 190:40, Varšava 79:68, Curih 136:87.

Curih, 24. marca. Beograd 9:13, Pariz 20:335, London 25:25125, Newyork 529:55, Bruselj 72:35, Milan 27:2225, Madrid 55:65, Amsterdam 208:35, Berlin 123:86, Dunaj 73:04, Sofija 3:76, Praga 15:3975, Varšava 58:25, Budimpešta 90:60.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 24. marca. 8% Bler 93, 7% Bler 83:50, Celjska pos. 150, Ljublj. kred. 128, Prva hr. šted. 900, Kred. zav. 160—170, Vevče 128, Ruše 220.

Beograd, 24. marca. 7% inv. pos. 89, 4% agr. obv. 51:50—52, 7% Bler 83:25, 6% begluške obv. 69:75, vojna škoda 426:50—427, ult. junija 426:50—427, Narodna banka 7910, Beogradska zadruga 7100.

Dunaj, 24. marca. Bankverein 16:30, Kreditni zavod 46:40, Dunav-Sava-Adria 14:65, Prioritete 88:75, Trbovlje 37:40, Leykam 3:30.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu London, 24. marca. 7% Bler 82—82:875.

Newyork, 24. marca. 8% Bler 92:25—93, 7% Bler 82:50—83, 7% pos. drž. Hip. banke 82—82:75.

Zitna tržišča

Tendencja na ljubljanskem tržišču stalna, promet: 2 vag. koruze.

Novi Sad, 24. marca. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 8 vagonov, koruza 31, moka 1 vagon. Tendencja: neizpremenjena.

Sombor, 24. marca. Rž: baška žel. pr. 130 do 135. Koruza: baška garant. 85—90, april 90 do 95, Dunav šlep 90—93, kanal 88—92. Otrobi: baški pšen. pr. 115—120. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencja: mirna. Promet: 135 vagonov.

Budimpešta, 24. marca. Tendencja: slabša, promet: miren. Pšenica: mare 15:42—15:50 (15:50 do 15:51), maj 15:62—15:79 (15:74—15:76). Rž: mare 11:20 (11:18—11:20), maj 11:26—11:30 (11:32—11:35). Koruza: maj 12:48—12:60 (12:51 do 12:54), julij 12:60—12:85 (12:67—12:68).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencja neizpremenjena slaba, brez prometa.

Sport

Občni zbor Kolesarske zveze kraljevine Jugoslavije.

Maribor, 22. marca 1931.

V dvorani hotela Halbwil se je vršila danes XI. redna glavna skupščina Kolesarske zveze kraljevine Jugoslavije. Udeležba od strani včlanjenih klubov je bila ogromna. Navzoči so bili delegati 44 klubov.

Zborovanje je otvoril in vodil kot zastopnik predsednika zveze g. Jaka Gorjanc, predsednik pokrajinske podzveze v Ljubljani. Občni zbor je soglasno sprejel predlog, da se odpošlje vladna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojavke vojnemu ministru generalu Hadžiću, predsedniku olimpijskega odbora generalu Dušan Stefanoviću in predsedniku Saveza sportnih savezov, podbanu dr. Stevanu Hadžiću.

Generalni tajnik Bošković je podal tajniško poročilo. V savezu, ki je bil osnovan leta 1920, je včlanjenih 53 klubov. Klubi so priredili v letu 1930 128 kolesarskih dirk, od teh 121 cestnih in 7 na dirkališčih. Nastopilo je 1507 tekmovalcev, ki so prevozili skupaj 6122 km. Tekma za državno prvenstvo se je vršila 14. septembra na progi Krška vas—Skopice—Trnovo—Pristava—Naklo—Brod—Cerklje—Krška vas (172 km) za senlorje in je postal državni prvak Grgac (Sokol, Zagreb) v času 6:32:02. Juniorska proga je bila dolga 73.800 km in je postal državni prvak Gregotti (Sokol, Zagreb) v času 2:39:42.

Blagajniško poročilo je podal g. Bošković. Dohodki v letu 1930 Din 4922—, izdatki Din 15:350—, tako da se je poslovno leto 1930 zaključilo s primanjkljajem Din 10:428—. Klub slabemu finančnemu stanju pa se članarina ni zvišala.

Po poročilih odbora se je staremu odboru podelil absolutorij.

Sledile so volitve novega odbora in so bili izvoljeni: za predsednika podpokovnik Jaklič (Ljubljana), za generalnega tajnika in blagajnika Bošković (Zagreb), za tehničnega referenta Jurčec (Zagreb), za delegata Strzakovsky (Zagreb) in trije nadzorniki.

Glede tekme za državno prvenstvo je skupščina sklenila, da se sestavi petčlanski odbor, ki naj tekom enega meseca stavi plenumu konkretni predlog, kje se naj vršijo letošnje tekme za državno prvenstvo.

Skupščina je nadalje sklenila, da se zveza udeležijo letošnjih tekem za svetovno prvenstvo na Danskem.

Prihodnji občni zbor kolesarske zveze se bo vršil v Celju.

Razne vesti.

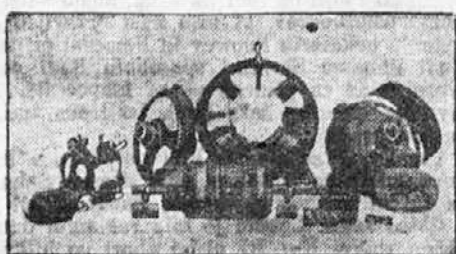
LNP je preložil vse prvenstvene tekme v Ljubljani, ki bi se morale vršiti v nedeljo 29. t. m.

Ilirija in Primorje igrata v nedeljo prijateljsko tekmo na igrišču Ilirije. V predtekmi nastopita Svoboda in Olimp (Celje).

Ilirija igra danes v Zagrebu proti Gradjan-skemu.

Atletiki v Ljubljani.

Danes odigra letošnji pokalni prvak v Sloveniji po dolgem presledku prijateljsko tekmo z ASK Primorjem v Ljubljani. Atletiki so bili v Ljubljani vedno dobrodošli gosti v sled svoje fair in lepe igre. Njihova današnja jakost je vsakomur jasna, če pozne njihove nedavne zmage nad Primorjem, Mariborom, Zvezničarji in Ilirijo. Nasprotnik tega ostrega in opasnega moštva je mlado moštvo Primorja, ki ima veliko voljo, da popravi vse slabe strani svojih starejših tovarišev, ki so lansko leto s svojo lahko miselnostjo napravili mnogo simpatij naše sportne publike. S kolikim razumevanjem spremlja to njihovo stremeljenje naša sportna publika, se je najbolj pokazalo pri zadnji tekmi Primorje—Ilirija. Tekma se odigra ob vsakem vremenu ob 15. na igrišču Primorja Dunajska cesta. Predtekma ob 13:30 Svoboda : Grafika.

Aleksander Kozič

koncesijonirano elektro-tehnično podjetje za vsa elektro-inštalacijska dela in elektro-mehanična delavnica za popravilo elektro-motorjev, transformatorjev itd.

LJUBLJANA, Cesta v Rožno dolino 44
Telefon št. 30-41

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglasi reklamne in trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Vezni namizni prti 150/150 na dobrem blagu Din 55— »Bredac« žepni robci kom. Din 2—

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje

Specijalni entel oblek

Vezenje mehanično umetno in ročno

Tamburiranje hotelskih in gostilniških zavaz

MATEK & MIKEŠ

LJUBLJANA, poleg hotela Štrukelj.

OTVORITVENO NAZNANILO

TOVARNA JOS. REICH

naznanja, da je otvorila novo

sprejemališče na Tržaški c. 8

ter se uljudno priporoča za kemično snajenje, barvanje in plisiranja oblek Svetlolikane ovratnikov in pranje domačega perila

B. Pauer

keksi

biskviti

vafelni

i. t. d.

so najboljši!

782

Fran Flerin

damski slavniki za spomladansko sezijo

sprejema damska in moška popravila

lastna delavnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta 4.

609

Kolesa

na ugodne obroke

«CENTRA»

trgovina šivalnih strojev, koles gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vojne zavarovalnice.

733

St. & M. Strašek

Celje,

Kralja Petra c. 29

trgovina s čevli

se priporoča vsem cenj. strankam in občinstvu, ter prosi za podpiranje domačega podjetja.

710

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnični biro »Tehna«

Ljubljana, Mestni trg št. 25/1

507

Ako želite kupiti na

obroke

obrnite se na

KREDITNO ZADRUGO

DETALJNIH TRGOVCEV

i. z. z. o. z.

v Ljubljani

Cigaletova 1 (zr. sod.)

Dotični gospod

ki se je vozil z avtomobilom 1930 po Mirju, ter se tam ustavil radi nekega karambola, se prosi da pošlje v svrhu važnega pojasnila svoj naslov Zvezi Šoferjev Dravske banovine.

915

Čevljarski

pomočnik

zmogel in verziran v vseh delih, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Polzve se v upravi »Jugoslovana«.

921

Naprodaj

je v malem mestu pri Mariboru enonadstropna hiša z gostilniško koncesijo, popolnim inventarjem, opremljenimi tujskimi sobami in popolnoma novimi gospodarskimi poslopji, na zelo prometnem kraju in izvrstno vpeljanim obratom. — Naslov v upravi »Jugoslovana« pod »Restavracija«.

921

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah

izvršuje najsolidnejše

klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

Logavice, roka-

vise, volna in

bombaž 463

asjaneje in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

Varilna

naprava

(Schweißanlage) ugodno na prodaj. Naslov pove uprava.

901

1000 dinarjev

tedensko

zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Znamko za odgovor.

— Tovarna Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307

506

Od dobrega najboljša je to

493

Gritzner-Adler šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba

najboljši material!

URANIA

pisalni stroj v 3 velikostih!

Novost!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc

Ljubljana

na vodo, blizu Prešernovega spomenika

Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2918

»Jugograd«

Jugoslovanska gradbena družba z o. z

Ljubljana, Strelška ulica 33

se priporoča cenj. občinstvu za izvršitev vseh gradbenih del, načrtov, in statističnih računov

DELO SOLIDNO

KONKURENČNE CENE

Poslovodca:

Ing. arh. Pust Bogomir

konc. mestni stavbenik

Ing. Pust Srečko

tesarski mojster

827

Kakršna setev, taka žetev!

Semenski oves,

semenski jari ječmen,

semensko koruzo,

semensko ajdo,

zanestljivo kalj vo, kupite pri

tvrdki A. Volk

Ljubljana, Resljeva c.

889

TISKARNA

MERKUR

LJUBLJANA

Gregorčičeva 23

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II No 8780/1. 779

Razpust društva.

Društvo »Strelski klub Jelen v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 18. marca 1931.

II. No. 8542/1. 778

Razpust društva.

Društvo za gojitev treznosti v Ljubljani je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 17. marca 1931.

I. No. 3160/1. 757

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Ptuj štiri službena mesta banovinskih cestarjev in sicer:

1 mesto na banovinski cesti Bolfenk—Sv. Anton,

1 mesto na banovinski cesti Poljane—Majšperk,

1 mesto na banovinski cesti Rogatec—Zetale—Kozmince,

1 mesto na banovinski cesti Ptuj—Zavrč—Dobrova od km 800 do km 12970.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Ptuj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 17. marca 1931.

I. No. 3162/1. 758

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi razpisujem v območju sreskega cestnega odbora Smarje pri Jelšah službeno mesto banovinskega cestarja in sicer:

na banovinski cesti Sv. Urban—Lesično—Kozje—Podstreda za cestno progo od km 2300 do km 2900.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Smarju pri Jelšah.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 17. marca 1931.

I. No. 3161/1. 759

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Ljubljani službeno mesto banovinskega cestarja in sicer:

na banovinski cesti Ljubljana—Zalog—Lapnice v odseku od vasi Dev. Marija v Polju—Zalog—Sneberje.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Ljubljani.

zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Ljubljani.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 17. marca 1931.

I No. 3210/1. 782

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora Smarje pri Jelšah službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer:

za cestno progo na banovinski cesti Metelje—Podčetrtek—Sv. Peter pod Sv. Gorami—Brežiška meja od km 14500 do km 20500.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Smarju pri Jelšah.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 23. marca 1931.

I. No. 1963/3. 783

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Prevaljah službeno mesto banovinskega cestarja in sicer:

za cestno progo na banovinski cesti Maribor—Radel.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredb o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, pravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Prevaljah.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 23. marca 1931.

VI. No. 5317/1. 781

Izpremembra v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Marinič Ivan, sekundarij umobolnice na Studencu, in dr. Rakovec Slavko, sekundarij banovinske splošne bolnice v Ljubljani, sta bila vpisana v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 7. marca 1931.

VI. No. 5579/1. 780

Izpremembra v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Sarec Janez, dr. Grossmann Božena, dr. Schwelz Alfred, vsi trije sekundariji banovinske splošne bolnice v Ljubljani, in dr. Grošelj Valentina, asistentka anatomskega inštituta v Ljubljani, so bili vpisani v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 12. marca 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Ne I 155/31—2. 765—3—2

Amortizacija.

Na prošnjo Tratar Janeza, zasebnika iz Prelesja pri St. Rupertu na Dolenskem, se uvaja postopanje v svrhu amortizacije hranilne knjižice št. 1412 okrajne posojilnice v Mokronogu, r. z. z. n. z., glaseče se na ime

Neže Ragelj pod geslom Štamcar v vrednosti dne 1. januarja 1931, 3392 Din 50 p, ker je bila baje zgubljena.

Imetnik te knjižice se s tem poziva, da uveljavi svoje pravice v teku šestih mesecev od dne razglasitve, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da hranilna knjižica ni več veljavna.

Okrajno sodišče v Mokronogu, odd. I.,
dne 20. marca 1931.

E 851/30—13. 769

Dražbeni oklic.

Dne 9. aprila 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 21 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Turmašče, vl. št. 163, 181, 950, 951, 952, 953. Cenilna vrednost: 7990 Din; najmanjši ponudek: 5328 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 9. marca 1931.

E 29/31—8. 747

Dražbeni oklic.

Dne 30. aprila 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 12 dražba nepremičnin: hiša št. 33 v Gor. Pohanci z gospodarskim poslopjem in zemljiškimi parcelami (2 gozda, 5 pašnikov, 3 vinogradi, 4 njive in en travnik), zemljiška knjiga Gornja Pohanca, vl. št. 50. Cenilna vrednost: 20.617,25 Din, vrednost pritlikline: 540 Din, zapopadana v goreni cen. vrednosti; najmanjši ponudek: 13.745 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Brezicah, odd. II.,
dne 11. marca 1931.

E 423/30—15. 777

Dražbeni oklic.

Dne 1. maja 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga ideelna šestinka d. o. Sitež, vl. št. 117.

Cenilna vrednost: 10.400 Din; vrednost pritlikline: 5550 Din 1/2, torej 925 Din;

najmanjši ponudek: 7550 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj,
dne 17. marca 1931.

P 12/31—1. 768

Razglas.

Arko Alojzij, posestnik v Zapotoku št. 8, sedaj v Kurland Lake Box 581, Kanada, je bil zaradi pijančevanja in zapravljenosti omejeno preklican. Pomočnik mu je Smalc Matija, posestnik na Bregu št. 13.

Okrajno sodišče v Ribnici,
dne 13. marca 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 9/30—163. 786

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Weixl Vilka trgovca, v Mariboru, registrovanega pod firmo Vilko Weixl, veletrgovina papirja, knjigarna in knjigovozna industrija v Mariboru, je končano.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 20. marca 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 1643/2.

Razglas.

Mahu Martinu, roj. 3. avgusta 1901 v Smartnem pri Litiji, pristojnemu v Smartno, r. k. samskemu, kovaškemu mojstru v Smartnem št. 68, se je z razsodbo okrajnega sodišča v Litiji z dne 19. februarja 1931, Kps 16/31—11 prepovedalo zahajati v krme za dobo dveh let.

Doba se začne z dnem 23. marca 1931 in se konča z dnem 23. marca 1933.

Sresko načelnica v Litiji,
dne 20. marca 1931.

Stev. 2766/II. 767—2—2

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 31. marca 1931. ob enajstih: 2000 kg pšenične moke št. 0 gg, 8000 kg pšenične moke št. 0 g, 15.000 kg pšenične moke št. 6, 2000 kg riža Splendor Sublime.

Pogoji se dobe pri podpisani.
Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 20. marca 1931.

Št. 218/31. 786—3—2

Razglas o licitaciji.

Uprava banovinskega zdravilišča v Rogazki Slatini razpisuje po odobritvi in nalogu kr. banske uprave z dne 17. marca 1931, V. No. 2002/1 za prevzem del pri gradnji pomožnega hotela v Rogazki Slatini v skrajšanem roku 15 dni.

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 9. aprila ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo proti plačilu napravniških stroškov med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj ali tudi za posamezne vrste del v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na svote odobrenega proračuna, ki znaša: za vsa dela 1.761.897,69 Din ali posamezno za:

I. Zidarska dela	Din 491.955,58
II. Tesarska dela	507.851,95
III. Mizararska dela	248.476,95
IV. Pleskarska dela	76.110,60
V. Steklarska dela	17.892,—
VI. Krovška dela	31.900,26
VII. Kleparska dela	20.343,95
VIII. Pečarska dela	7.500,—
IX. Vodovodno inštalacijo	236.378,40
X. Signalno napravo	22.556,—
XI. Električno inštalacijo	18.810,—
XII. Parketna dela	82.122,—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski kr. banske uprave — tehnični oddelek.

Uprava banovinskega zdravilišča v Rogazki Slatini,
dne 17. marca 1931.

Št. 1399/I H. F. 1931. 784

Razpis.

Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani razpisuje v Ljubljani in Mariboru individualno dobavo očal za člane bolniškega fonda in njih svojece.

Očala morajo pravilno moderno brušena (menisk-leče), okrogle oblike in v dobrem trpežnem niklastem okviru.

Za dobavo prihajajo v poštev samo izpraznjeni optiki.

Pravilno kolkovane oferte ob predložitvi vzorca ogrođa in 1. menisk-stekla s točnimi cenami je vložiti do 4. aprila 1931 pri podpisani upravi.

Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani,
dne 20. marca 1931.

Razne objave

787

Vabilo

na šesti redni občni zbor, ki ga bo imela A. Westen d. d. v Celju dne 15. aprila 1931 ob desetih dopoldne v Celju-Gaberje v pisarni družbe.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.
2. Predložitev računskega zaključka.
3. Poročilo preglednikov.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Volitev preglednikov za leto 1931.
6. Volitev enega upravnega svetnika glasom § 20 pravil.
7. Slučajnosti.

Po § 17 daje posest 25 delnic na občnem zboru pravico do enega glasu. Delničarji glasujejo na občnem zboru osebno ali pa po pooblaščenju, ako slednji tudi niso delničarji. Ti se morajo s posebnim poverilom izkazati. Pravne osebe in varovanci vršijo pravico po zakonitih zastopnikih.

Da zamore izvršiti glasovalno pravico, mora delničar najmanj 6 dni pred občnim zborom založiti svoje delnice z nezapadnimi kuponci vred pri tovarniški blagajni družbe v Celju-Gaberje.

Ponatis se ne honorira.

Upravni odbor.

Objava.

Izgubila sem izpričevalo II. letnika drž. trgovske šole v Ljubljani za l. 1920/21 na ime: Dolničar Marija, rodom iz Ljubljane. Proglašam ga za neveljavno.

Dolničar Marija, s. r.

Objava.

Moje šolsko izpričevalo IV. razreda I. državne realne gimnazije v Ljubljani za leto 1920/21 se je izgubilo in ga proglašam za neveljavno.

Valenčič Ferdinand, s. r.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

Zapri sem okno. Za trenotek sem postal pred policio s knjigami. Tam je ležala Wesslingova ura in listnica. Navil sem uro. Tiktakala je, toda Wessling je mrtev. Položil sem te stvari drugam. Kaj naj vse to pomeni? Mrtveci, mrtveci, vedno zopet mrtveci — oni nam zapirajo pot — Naša moč in naša ljubezen ste ostali pri njih, tu nimamo ničesar pravega več, s čimer bi mogli kaj početi. Vrnili smo se in vendar se nismo vrnili. Oh, na vse to bom pozabil — na vse bom pozabil. Živel bom.

Počeni sem na zofo. Tam sem sedel dolgo, tiho, z očmi, ki niso bile prisotne. Tako znajo posedati samo vojaki, če so sami. Čez nekaj časa sem postal nemiren. Imel sem občutek, da je še nekdo v sobi. Začutil sem, kako se je polagoma, ne da bi se ganil, vračal pogled in vid v moje oči. Ko sem trepalnice nekoliko dvignil, sem opazil, da sem sedel ravno nasproti ogledalu, ki je viselo nad majhno umivalno mizico. Iz njegovega nekoliko vzvalovljenega stekla mi je zrl nasproti zasenčen obraz s črno obrobljenimi očmi. Moj obraz —

Vstal sem, snel sem ogledalo s stene in ga postavil v kot tako, da je bilo steklo obrnjeno k steni. Potem sem odkril posteljo in se začel slačiti. Še

49

trenotek sem postal. Spal bi — spal bi — mnogo let bi spal. —

Tretji del.

I.

1.

Vse to smo si drugače domišljali. Ko smo ležali v jarkih in mislili: mir, je ostalo to ko ognjena stena pred nami, preko katere nismo mogli misliti. Vse stike s preteklostjo smo izgubili, samo en spomin in eno veliko hrepenenje je ostalo. Zdaj smo pa prišli domov, pa se ne moremo prav znajti, ker resničnost je razočarala naša pričakovanja. V samotnih nočeh tam zunaj so rastle želje, spomini in upanj v orjaške, brezmerne sanje, ki so blede in svetlikajoče trepetale čez golo ravnino smrti. Proti njim se je morala pozneje pojaviti resničnost ko nekaj bledega in neznatnega.

Mislili smo, da se je čas v domovini ustavil, medtem ko smo ležali mi v zakopih, — tako odrezani smo bili od vsega. Zdaj pa vidimo, da je vse teklo in teče naprej tako samoposebi razumljivo in brez osuplosti, ko da bi tega tam zunaj sploh ne bilo. Od nas pričakujejo, da se bomo zopet uravnovesili, toda čudijo se, da mi tega ne moremo. Da, skoraj razžaljeni so, ker mi tega nečemo. Toda mi ne moremo, ker mnogo tega sploh ne moremo več razumeti. Tam zunaj so vladali drugačni zakoni, kot so ti tukaj. Tam zunaj je vladal preprosti zakon samobrambe in moritve, nič drugega. Mi pa tudi nečemo, ker se nam zdi svet tu smešen, malenkosten in siten.

Ne moremo razumeti, da vse tisto, kar je bilo tam zunaj, ni imelo drugega pomena, ko da smo se vrnili v ta lepki ples za karijerami, denarjem, puhlostmi, domišljavostjo in potrebo po uveljavljanju.

Verovali smo, da se bo pričelo z mogočnim akordom močno, intenzivno delovanje, polno vedrosti na novo pridobljenega življenja: tako smo nameravali začeti — — Toda dnevi in tedni frfotajo pred nami. Z brezpomembnimi, praznimi stvarmi se ukvarjamo, ko se pa ogledamo, vidimo, da ni ničesar storjenega. Navajeni smo bili, ne preiščljavati, temveč več delati; — po eni sami zakasneli minuti je bilo lahko vse izgubljeno. Zato nam teče čas prepočasi. Naskakujemo ga sicer, toda predno začne govoriti in zveneti, že vse zopet opustimo. Predolgo nam je drugoval smrt, ona je bila hiter igralec, vsako sekundo je šlo za vse. Ta igra s smrtjo nas je napravila gibčne, nagle, na vsak trenotek oprezne, ker nas napolnjuje sedaj s praznoto, ker ne spada v to življenje. Ta praznota povzroča naš nemir. Čutimo, da nas ne razumejo, in da nam celo ljubezen ne more pomagati. Med vojaki in nevojaki zeva nepremostljiv prepad. Sami si moramo pomagati.

V te naše nemirne dni se pa pogosto srdi in mrmra nekam čudno še nekaj drugega, kar je podobno daljnemu bobnenju topov. Podobno je to zamolklemu opominjanju izza obzorja, katerega si pa ne znam tolmačiti in ga nečemo poslušati. V čudnem strahu, da bomo nekaj zamudili, da nam bo nekaj ušlo, se obračamo proč. Prevečkrat nam je že kaj ušlo — pogosto nič neznatnejšega ko življenje. —

Pokojnina za bivšega bolgarskega carja Ferdinanda

Bivši bolgarski car Ferdinand Koburški, ki živi sedaj v Nemčiji, prejema od nemške države blagajne pokojnino v znesku 120.000 mark na leto. To skrivnost je razkril nemški državni poslanec Kippenberger v nemškem parlamentu. Car Ferdinand je prejel, kakor trdi Kippenberger, že med vojno od takrat še cesarske Nemčije posebno osebno nagrado, ker je stopil na stran Nemčije. Kasneje mu je nemška država izplačala dvakrat po 1 milijon mark, sedaj pa dobiva pokojnino na leto po 120.000 mark.

Zopet ameriška dedščina

80-letna gospa Wendel, ena najbogatejših žensk v Newyorku, je slovela že dolgo kot najbogatejša ženska v Newyorku in v Ameriki sploh. Podedovala je namreč vse ogromno premoženje po svojem starem očetu, ki si ga je bil pridobil s trgovino s kožami, njeni bratje in sestre so pa že pred njo pomrli.

Ta bogatinka je nedavno umrla in sedaj iščejo dediče njenega premoženja v Nemčiji. Na Württemberskem živi namreč še danes precej rodbin tega imena, in v mestu Waiblingen se piše tam tudi župan, ki pa ni tam domačin, ampak je iz Leonberga, kjer so bili doma tudi predniki ranjke 80-letne gospe Wendel-ove. Županu Wendelu so sedaj vsi sorodniki naročili, naj se zanima za bogato dedščino kot zastopnik vseh Wendel-ov.

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Dosti jih je, ki ne vedo, »da hčerka pesnika Shakespeare-a ni znala brati in pisati«; da je »španska muha« doma v Rusiji; da se daje fotografirati več moških kakor žensk; da »beli slon« ni bel in tudi ne siv, ampak rumenkast; da je veljala v Franciji leta 1874. postava, da žepni robci ne smejo biti okrogli, ampak morajo biti štirioglati; da govore mutci s prsti dosti hitreje kakor drugi ljudje z usti; mutci govore po 120 besed na minuto; da živi v Ameriki 1.304.030 ljudi, ki se pišejo »Smith«, in da je Benjamin Franklin iznašel harmoniko.

Pisana moda

Predsednik krojaškega kluba v Newyorku gospod Maurice Bennett priporoča, naj bi tudi moški v sedanjih težkih časih izpremenili svojo modo in naj bi nosili bolj svetle in vesele in žive barve namesto dosedanje črnine in žalostne enoličnosti. Za moško modo sedaj navadno puste barve delajo ljudi še bolj sitne in dolgočasne kakor so že po svoji naravi; če bi pa nosili obleke živih barv, bi tudi ljudje postali živahnejši in veselejši in gospodarske krize bi bilo prav hitro konec, ker so veseli ljudje tudi podjetnejši.

Zrakoplovec**dr. Eckener v Ameriki**

Nemški zrakoplovec dr. Eckener se mudi v Ameriki, kjer je imel več konferenc s predsednikom ameriške zrakoplovne družbe Litchfieldom. Na desni strani zgoraj vidimo na sliki model novega ameriškega zrakoplova.

Dr. Viljem Filehner

Slika nam kaže nemškega raziskovalca doslej še neznanih krajev v Aziji dr. Viljema Filehnerja ob koncu njegovega potovanja. On in njegovi spremljevalci so morali prestati silne težave, predno so prišli vsi sestradi in raztrgani v Indijo.

Mož, ki je 70krat utonil

Angleški policiji ni prizadejal menda nihče takšnih sitnosti kakor sedaj že 82-letni Viljem Price iz Gloucester-ja. Vedno pa se mu je posrečilo, da se je odtegnil kazni, ker niso mogli nikdar najti zanj primerne paragrafa.

Mož je živel namreč ob neki vodi in je posojal športnikom in nešportnikom čolne. Včasih pa si je dovolil tako-le šalo: Na nasprotnem bregu je odpeljal svojo obleko in jo dobro skrnil. Nato se je peljal nazaj in čakal, da se je nabralo na bregu kaj ljudi; ko pa se mu je zdel trenutek ugoden, je skočil v vodo in — utonil. Utonil pa je le navidezno; bil je namreč izvrsten plavalec, ki je plaval pod vodo na drugi breg, kjer se je preoblekel v skrito suho obleko, potem pa se je šel udeleževati resilne akcije za neznanega utopljenca. Ljudje so mu pa plačevali prav lepe zneske za izposojene čolne, za iskanje utopljenca.

Price je imel ljudi leta in leta za bedake, dokler mu ni prišla policija na sled. Moža so postavili pred sodišče, sodišče pa ga je oprostilo.

Kupec: »Jaz bi avtomobil prav rad kupil, če bi imel jamstvo, da se pri umivanju ne bi skrčilo!«

Nov svetovni rekord za motorne čolne

Ameriški častnik Gar Wood je v kopališču Miami na polotoku Floridi dosegel nov svetovni rekord za motorne čolne. Vozil je namreč s hitrostjo 162 kilometrov in 760 metrov na uro.

Tudi angleški kralj varčuje

Gospodarska kriza, ki muči dandanes celo Evropo, ni prizanesla niti angleškemu dvoru in tudi angleški kralj mora varčevati.

Angleška država izplača kraljevski dvojici na leto po 470.000 funtov šterlingov (1 funt = 276 dinarjev), poleg tega pa ima kralj še 60.000 funtov dohodkov na leto od svojega dvornega posestva v Lancaster-u. Ti dohodki pa so bili odmerjeni takrat, ko so ljudje živeli še brez gospodarske krize. Danes pa morajo varčevati tudi na angleškem dvoru in kakor pripovedujejo, je kraljica najbolj varčna, ker prihrani samo na izdatkih za gospodinjstvo po 50 funtov na teden.

Za svojo privatno blagajno prejema kralj od državnega prispevka za dvor 110.000 funtov. Kraljevi osebni izdatki pa so zelo visoki zaradi reprezentacije. Kralj sme potovati le s posebnim vlakom, kar stane mnogo denarja. Tudi bolezen, ki je mučila kralja lansko leto, ni bila poceni, ker je bilo treba izplačati 15 zdravnikom-specijalistom visoke nagrade.

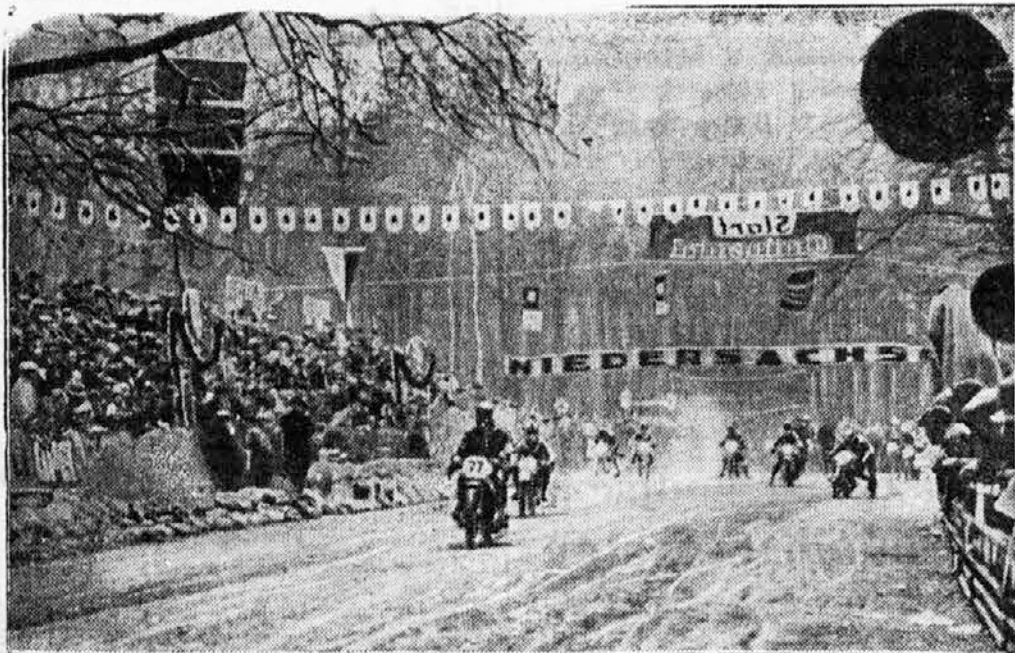
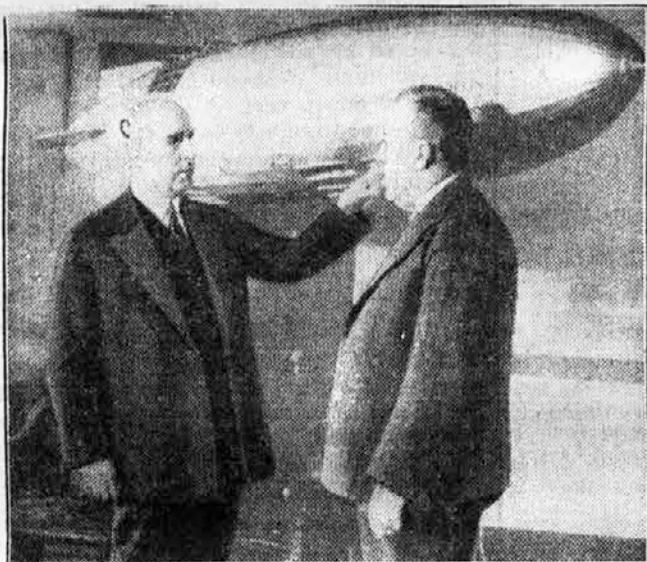
Najbližji kraljevi sorodniki prejemajo prispevke za svoje vzdrževanje tudi iz državne blagajne. Tako prejema prestolonaslednik 60.000 funtov na leto. Za bolj daljše sorodnike pa mora skrbeti kralj sam. Teh sorodnikov pa je okoli 150. Poleg tega pa izplačuje dvorna blagajna tudi precej pokojnin za dvorske uradnike in uslužbenke in vzdržuje zanje tudi posebno okrevališče v Sandringhamu.

Od pastirja do milijonarja

Nikolaj Hay je pastir v Schorbachu. To je majhen kraj v Alzaciji. Ta mož je dobil nedavno od bližnjega notarja pošto, da je neki njegov bratranec v Ameriki umrl in mu zapustil 3 milijone frankov.

Čez noč obogatelega pastirja so začeli radovedni in sitni ljudje seveda takoj oblegati in tiščati vanj, naj pove, kaj bo počel s svojimi milijoni. Mož je rekel, da si bo dal sezidati najprej lastno hišico, na hišici pa mora biti gnezdo za škorklje. Tudi lepo, suho klet mora imeti hišica, da bo lahko imel doma kakšen sodeček piva. Potem pa takoj poravnal svoj dolg v vaški gostilni, ki znaša 20 frankov in 50 centimov. Ko bo vse to urejeno, se bo pa oženil. Mož je star namreč šele 60 let, hoče pa žensko, ki ne sme biti starejša kakor 35 let.

»Pastir bom pa ostal še naprej,« je rekel; »milijoni niso sicer slaba stvar, ampak čreda je pa tudi nekaj.«

Tekme z motorji v Hannover-u

V nedeljo so se vršile tekme z motornimi kolesi za prvenstvo Nemčije na dirkališču v Hannover-u.